

**ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V
PRAZE**

FAKULTA PROVOZNĚ EKONOMICKÁ

KATEDRA PRÁVA

Bakalářská práce

**POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ A PRAXI ČR**

Autor: **Petr Královec**

Vedoucí práce: **JUDr. Ing. Pavel Pikola, Ph.D.**

© 2011 ČZU v Praze

!!!

**Místo této strany vložíte zadání bakalářské práce.
(Do jedné vazby originál a do druhé kopii)**

!!!

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Pobyt cizinců na území České republiky v právní úpravě a praxi ČR“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20. Března 2011

.....

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych touto cestou poděkoval JUDr. Ing. Pavlu Pikolovi Ph.D. za neocenitelné rady a připomínky, které mi poskytl, které byly cenným přínosem při zpracování této práce a také za dohled během zpracování a konečné posouzení.

POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ A PRAXI ČR

STAY FOREIGNERS ON THE TERRITORY OF THE CZECH REPUBLIC IN LEGAL FORM AND PRACTICE OF CZECH REPUBLIC

Souhrn

Bakalářská práce „Pobyt cizinců na území České republiky v právní úpravě a praxi ČR“ se zabývá platnou právní úpravou týkající se pobytu cizinců v České republice, státními orgány, které v této oblasti působí, jednotlivými druhy pobytů a jejich náležitostmi, povinnostmi cizinců v České republice, jejich počtem a dále možnými sankcemi při porušování právních předpisů. V praktické části se bakalářská práce věnuje cíli, kterým je popsat jednotlivé druhy pobytů a podrobněji se věnuje nejrozšířenějším třem, dále vytváří obecný přehled a uvádí hlavní změny novely zákona O pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů č. 326/99 Sb. pro snazší orientaci v problematice pobytu cizinců na území České republiky. V práci jsem se zaměřil hlavně na region hlavního města Prahy, jakožto regionu s nejvyšším počtem cizinců, počty jednotlivých národností, nárůst počtu cizinců a druhy jejich pobytů. Dále je popsána struktura orgánů státní správy působící na úseku pobytu cizinců v České republice a v závěru se práce věnuje důvodům porušování zákonů a následně z nich vyplývajícím sankcím.

Klíčová slova: cizinec, zákon o pobytu cizinců, dlouhodobý pobyt, vízum, cizinecká policie

ABSTRACT

The bachelor's thesis "Residence of Aliens within the Territory of the Czech Republic in the Legislation and Practice of the Czech Republic" deals with the applicable legislation concerning the residence of aliens in the Czech Republic, state authorities operating in this field, individual types of residence and their specifications, obligations of aliens residing in the Czech Republic, the number of aliens residing in the Czech Republic, as well as with possible sanctions for breach of the applicable legislation. The practical part of the bachelor's thesis deals with the objective to describe individual types of residence and, to more details, with the three most widely used types of residence, and also provides a general outline and mentions the major amendments to the Act No. 326/1999 Coll. on residence of aliens within the territory of the Czech Republic and on amendment to certain acts, in order to facilitate the understanding of the matter of residence of aliens within the territory of the Czech Republic. In the thesis, I have focused in particular on the region of the City of Prague as the region with the highest number of aliens, and on individual nationalities, on the increase in the number of aliens and on the types of their residence. Furthermore, the thesis describes the structure of state administration authorities operating in the field of residence of aliens in the Czech Republic, and the conclusion of the thesis deals with the grounds for violations of the legislation and sanctions imposed as a result of such violations.

Keywords: alien, Alien Residence Act, long-term residence, visa, immigration police

OBSAH

1. ÚVOD	4
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	5
3. PŘEHLED PLATNÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY	6
3.1.1 <i>Prováděcí předpisy</i>	7
3.1.2 <i>Závazné předpisy Evropské unie</i>	7
4. ANALÝZA POBYTU CIZINCŮ V PRAZI KONKRÉTNÍHO REGIONU	10
4.1 ANALÝZA POBYTU CIZINCŮ V ČESKÉ REPUBLICĚ	10
4.2 ANALÝZA POBYTU CIZINCŮ V HLAVNÍM MĚSTĚ ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE	16
5. CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO REGIONU	21
5.1 CHARAKTERISTIKA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY Z POHLEDU POČTU CIZINCŮ	21
5.2 CHARAKTERISTIKA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY Z POHLEDU PRACOVÍŠŤ VYŘIZUJÍCÍCH AGENDU SPOJENOU S POBYTEM CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	23
5.2.1 <i>Pracoviště hlavního města Prahy vyřizující záležitosti spojené s pobytem cizinců na území České republiky před transformací</i>	23
5.2.2 <i>Pracoviště hlavního města Prahy vyřizující záležitosti spojené s pobytem cizinců na území České republiky po transformaci</i>	24
6. POVINNOSTI CIZINCE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	26
6.1 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI CIZINCE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	26
7. DRUHY POBYTŮ A JEJICH ZÍSKÁNÍ	31
7.1 PŘECHODNÝ POBYT	31
7.1.1 <i>Počátek přechodného pobytu</i>	31
7.1.2 <i>Druhy přechodného pobytu</i>	31
8. DŮVODY PORUŠOVÁNÍ ZÁKONŮ	45
8.1 DRUHY NEOPRÁVNĚNÉHO POBYTU:.....	48
9. MOŽNÉ SANKCE PŘI PORUŠOVÁNÍ ZÁKONŮ	50
10. POZNATKY A JEJICH VYHODNOCENÍ	51
11. ZÁVĚR	54
12. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	56
12.1 PUBLIKACE	56
12.2 INTERNETOVÉ ZDROJE	56
12.3 PRÁVNÍ PŘEDPISY	57
13. SEZNAMY	61
13.1 SEZNAM ZKRATEK	61
13.2 SEZNAM TABULEK	62
13.3 SEZNAM GRAFŮ	63
13.4 SEZNAM PŘÍLOH	64
14. PŘÍLOHY	65

1. ÚVOD

Celosvětový problém týkající se migrace obyvatelstva mezi jednotlivými státy, ale i kontinenty se samozřejmě týká také Evropy, potažmo Evropské unie a tudíž i České republiky jako jejího člena. Příliv cizinců do států západní Evropy má vzrůstající tendenci, a proto se podmínky pobytu cizinců v jednotlivých státech neustále mění a přizpůsobují. Česká republika přijala dne 1. ledna 2000 v platnost zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tímto Česká republika do jisté míry navazuje na praxi států Evropské unie. Příliv cizinců do České republiky se rok od roku zvyšuje, od počátku devadesátých let minulého století, kdy začal fungovat demokratický systém s tržní ekonomikou, neslouží země již jen jako transitní, ale stává se cílovou zemí nových přistěhovalců. Migrace obyvatelstva není novodobý problém, ale jedná se o dlouhodobý jev. Lidé se odjakživa stěhovali za lepšími životními nebo ekonomickými podmínkami, které jednotlivcům, ale i jejich rodinným příslušníkům přinesou zlepšení jejich životní situace. Celosvětovým vývojem také vzrůstají nové důvody k migraci, odlivu nebo přílivu obyvatelstva, ať už to mohou být důvody náboženské, politické, válečné konflikty nebo jiné. Cílové země, mezi které se Česká republika již bezesporu také řadí, se musejí pak vypořádat s problémy, jenž sebou přiliv nových, ale i stávajících přistěhovalců přináší. To jsou problémy jak ekonomického, tak i etnického charakteru a z těchto i dalších důvodů, je třeba počet cizinců a jejich příliv kontrolovat a redukovat zákonem a přizpůsobovat právní předpisy. Mnoho problémů také přináší nelegální migrace a kriminalita spojená s tímto jevem. Pobyt cizinců na území České republiky se týká společnosti jako celku i jednotlivců, problémů s tímto spojených je celá řada, ať už zasahují do trhu práce, nabídky pracovních míst nebo zdravotnictví. V některých regionech je podíl národnostních menšin na obyvatelstvu již tak vysoký, že jsou nutné dvojjazyčné nápisy v jazyce národnostních menšin, pokud jejich podíl na obyvatelstvu tvoří alespoň 10%.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem této práce je popsat vybrané nejčastěji udělované druhy pobytů cizinců na území České republiky, kterými jsou povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu manažerské činnosti v právnické osobě vzniklá podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Dále je cílem vytvořit obecný přehled a uvést hlavní změny novely zákona O pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů č. 326/99 Sb. pro snazší orientaci v problematice pobytu cizinců na území České republiky.

Práce je zpracovávána na základě studia příslušných zákonů, právních předpisů, interních nařízení cizinecké policie a dostupných statistických údajů. Dále jsem zde uplatnil své zkušenosti z praxe u cizinecké policie. Jednotlivé kapitoly jsem také konzultoval s pracovníky cizinecké policie a pracovníky analytického oddělení Ředitelství služby cizinecké policie Praha. Informace a data byly převážně čerpány ze zákona O pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů č. 326/99 Sb., statistických údajů Českého statistického úřadu a Ředitelství služby cizinecké policie Praha, ze zastupitelských úřadů České republiky, České tiskové kanceláře a internetu. Zkoumanou problematiku tato práce v první části představuje z teoretického hlediska, přičemž vychází primárně ze zákona č. 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Druhá část práce přibližuje dané téma z pohledu praxe cizinecké policie mimo jiné na základě vlastních zkušeností, doplněného o statistické údaje. Zkoumaným regionem je území hlavního města Prahy jakožto region s největším počtem cizinců v České republice.

Odbornou pomoc mi po celou dobu poskytoval vedoucí mé bakalářské práce

3. PŘEHLED PLATNÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY

Pobyt cizinců na území České republiky je primárně upraven takzvaným „cizineckým zákonem“, neboli zákonem č. 326/99 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákonem O pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Tento zákon vymezuje podmínky vstupu a vycestování cizinců z území České republiky, jejich pobyt na území a vymezuje působnost orgánů státní správy, které se touto problematikou zabývají, především Policie České republiky, Ministerstva vnitra České republiky a Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Poslední novela tohoto zákona byla publikována ve Sbírce zákonů č. 427/2010 a nabyla účinnosti dnem 1. 1. 2011.¹

Zákon 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky rozlišuje cizince dle podmínek jejich vstupu a pobytu na území ČR do tří skupin:

- *„občané Evropské unie (tzv. osoby požívající právo Společenství na volný pohyb) – stejný režim je uplatňován vůči občanům Islandu, Norska, Lichtenštejnska a Švýcarska*
- *občané třetích zemí - rodinní příslušníci občanů Evropské unie (tzv. osoby požívající právo Společenství na volný pohyb) – stejný režim je uplatňován vůči rodinným příslušníkům občanů Islandu, Norska, Lichtenštejnska a Švýcarska*
- *občané třetích zemí²*

Provedení některých ustanovení zákona o pobytu cizinců jsou pak dále upravována prováděcími předpisy a po vstupu České republiky do Schengenského prostoru 21. Prosince 2007 i závaznými předpisy Evropské unie.

---

¹ Zákon č. 326/99 Sb., zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

² *Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].

Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/podminky-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-ceske-republiky-701621.aspx>

3.1.1 Prováděcí předpisy

Mezi prováděcí předpisy patří:³

- **vyhláška č.368/1999 Sb.** v platném znění stanovující náležitosti a počty fotografií vyžadovaných podle zákona o pobytu cizinců.
- **vyhláška č. 274/2004 Sb.** v platném znění stanovující seznam nemocí, které by mohly ohrozit veřejné zdraví, a seznam nemocí a postižení, které by mohly závažným způsobem ohrozit veřejný pořádek.
- **vyhláška č.428/2010 Sb.** v platném znění stanovující okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě uděleného letištního průjezdního víza.
- **vyhláška č. 447/2005 Sb.** v platném znění stanovující výše nákladů na ubytování, stravování a přepravu po území České republiky cizince zajištěného za účelem správního vyhoštění.
- **vyhláška č. 415/2006 Sb.** v platném znění stanovující technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracovávání biometrických údajů obsažených v nosiči dat cestovního dokladu.
- **vyhláška č. 461/2008 Sb.** v platném znění stanovující seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty
- **vyhláška č. 462/2008 Sb.** v platném znění stanovující seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o udělení víza, vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je cizinec občanem, popřípadě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt.

3.1.2 Závazné předpisy Evropské unie

Mezi závazné předpisy Evropské unie patří:⁴

---

³ *Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].

Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/podminky-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-ceske-republiky-701621.aspx>

⁴ *Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].

Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/podminky-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-ceske-republiky-701621.aspx>

- **Nařízení Rady (ES) č. 539/2001** stanovující seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni ve znění pozdějších předpisů
- **Schengenská prováděcí úmluva**, neboli úmluva k provedení schengenské dohody mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích ze dne 14. června 1985
- **Schengenský hraniční kodex**, neboli nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob.
- **Vízový kodex**, neboli nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech obsahující komplexní pravidla pro vydávání jednotných krátkodobých víz, takzvaných schengenských víz, což jsou víza, které umožňují státním příslušníkům třetích zemí pobývat na území schengenských států po období až tří měsíců během půlroku od prvního vstupu.
- **Příručka k vízovému kodexu**, která obsahuje pokyny k praktickému uplatňování nařízení č. 810/2009, takzvaného vízového kodexu s cílem zajistit jeho jednotné uplatňování ze strany pracovníků členských států, kteří posuzují žádosti o víza, přijímají rozhodnutí o těchto žádostech a provádějí změny v udělených vízech.
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES** o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 265/2010**, kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006, pokud jde o pohyb osob s dlouhodobým vízem.
- **Dohody o zjednodušení vydávání krátkodobých víz** mezi EU a Ruskem, mezi EU a Moldavskem, mezi EU a Ukrajinou, mezi EU a Bosnou a Hercegovinou, mezi EU a Albánií
- **Směrnice Rady 2005/71/ES** o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu

- **Směrnice Rady 2004/114/ES** o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby
  - **Směrnice Rady 2003/86/ES** o právu na sloučení rodiny
  - **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008** o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS)
  - **Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 582/2008/ES** zavádějící zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých dokladů Bulharskem, Kypru a Rumunskem za rovnocenné jejich národním vízům za účelem průjezdu přes jejich území v souvislosti s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 895/2006/ES
  - **Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 896/2006/ES** zavádějící zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých povolení k pobytu vydaných Švýcarskem a Lichtenštejnem členskými státy za účelem průjezdu přes jejich území
  - **Směrnice Rady 2009/50/ES** o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci.

Veškerá řízení, kromě případů uvedených v § 168 zák. 326/1999 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky, upravuje zákon č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád). Dalšími zákony, které musí cizinec respektovat, pokud v České republice pobývá z důvodu zaměstnání jsou zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce a zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., Podnikání upravuje několik zákonů a to zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. Dalším důležitým právním předpisem, který se vztahuje na cizince pobývající na území České republiky je zákon č. 325/1999 Sb., o azylu. Zákon se týká cizince, který v České republice projeví úmysl požádat o mezinárodní ochranu z důvodů v zákoně uvedených.

4. ANALÝZA POBYTU CIZINCŮ V PRAXI KONKRÉTNÍHO REGIONU

4.1 Analýza pobytu cizinců v České republice

Dle Českého statistického úřadu⁵, který porovnával data z let 2005 až 2009, se za čtyři roky počet cizinců legálně žijících v ČR zvýšil o 63 procent, celkem je jich v populaci tedy 4,15 procenta. Zatím co k 1. červenci 2005 bylo v ČR evidováno 266 303 cizinců, o čtyři roky později jich bylo už 435 034. Podíl cizinců v Česku je tak jeden z nejvyšších mezi postkomunistickými zeměmi. Mezi lety 2005 a 2009 se zároveň zdvojnásobil počet dětí, které se v Česku cizincům narodily.

Aktuálně k 31. 5. 2010 Ředitelství služby cizinecké policie eviduje v České republice 426 749 cizinců, z toho 184 724 cizinců s trvalým pobytem a 242 025 cizinců s některým z typů dlouhodobých pobytů nad 90 dnů, mezi které patří přechodné pobyty občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků, dále víza nad 90 dnů a povolení k dlouhodobému pobytu občanů zemí mimo Evropskou unii⁶. Přehled aktuálního počtu cizinců v České republice k 31. 5. 2010 je souhrnně vyjádřen v grafu č. 1.

Graf 1 Přehled aktuálního počtu cizinců v České republice k 31. 05. 2010

Zdroj: Český statistický úřad, 2010
Poznámka: Vlastní zpracování autora

⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. s. 34.

⁶ *Počet cizinců v České republice*. [online], Praha: Český statistický úřad [cit. 3. 2. 2011].

Dostupné z:

http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_pocet_cizincu

Nejvíce cizinců pochází z Ukrajiny, Slovenska, Vietnamu a Ruska.⁷ Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 1 a v grafu č. 2.

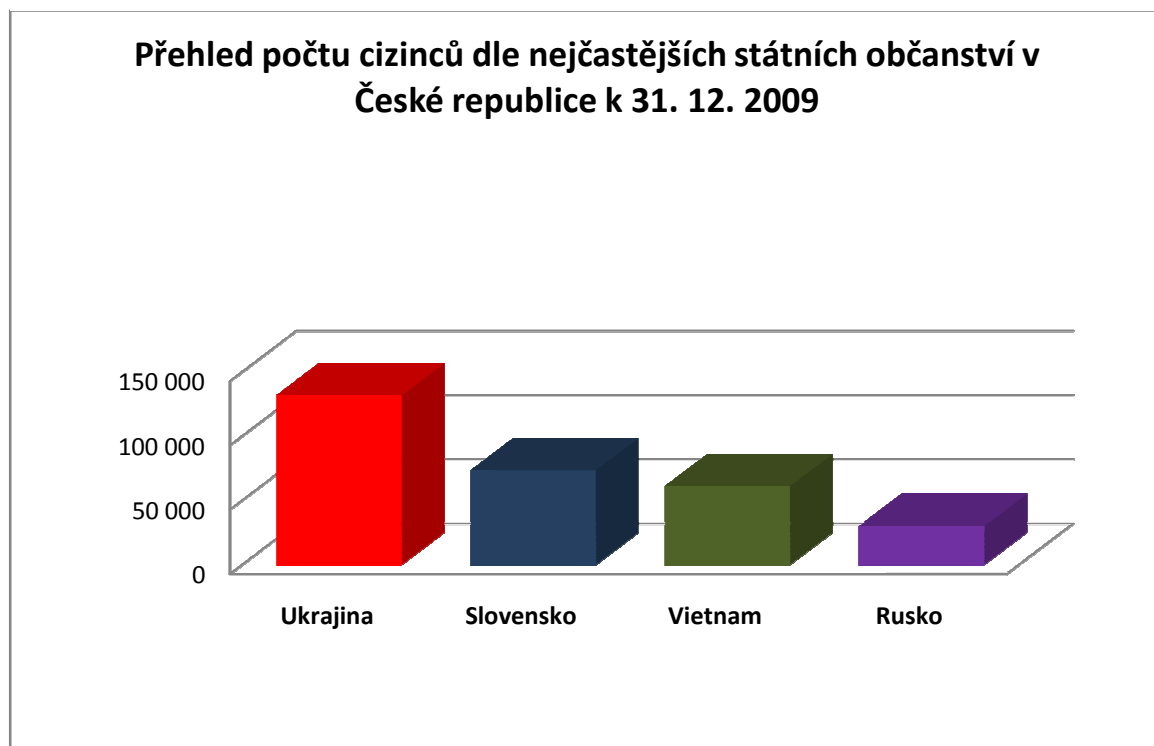
Tabulka 1 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v České republice k 31. 12. 2009

KRAJ	Absolutní četnost (n)
Ukrajina	131 932
Slovensko	73 446
Vietnam	61 115
Rusko	30 297

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 2 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v České republice k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. s. 48.

Počty cizinců v jednotlivých krajích České republiky se liší. Nejvyšší koncentrace cizinců na počet obyvatel je v Praze. Přehled počtu cizinců v jednotlivých krajích české republiky je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 2 a v grafu č. 3.

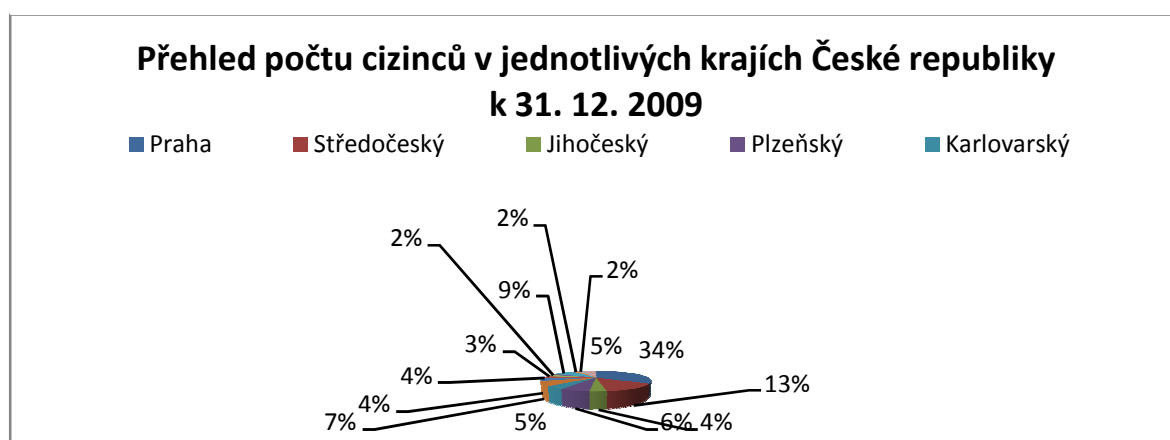
Tabulka 2 Přehled počtu cizinců v jednotlivých krajích České republiky k 31. 12. 2009

KRAJ	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Praha	148 123	34
Středočeský	58 490	13
Jihočeský	15 415	4
Plzeňský	27 562	6
Karlovarský	19 643	5
Ustecký	31 994	7
Liberecký	17 309	4
Královéhradský	15 244	4
Pardubický	11 972	3
Vysočina	8 583	2
Jihomoravský	36 907	9
Olomoucký	9 440	2
Zlínský	8 133	2
Moravskoslezský	23 687	5
CELKEM	432 503	100

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 3 Přehled počtu cizinců v jednotlivých krajích České republiky k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Většina cizinců přichází do ČR hlavně pracovat, tomu odpovídá i věková skladba lidí ze zahraničí, věkový průměr se pohybuje kolem 35 let. Lidí pod 15 a nad 64 let je minimum.⁸ Přehled počtu cizinců dle věku je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 3 a v grafu č. 4.

Tabulka 3 Přehled počtu cizinců dle věku v České republice k 31. 12. 2009

VĚK	Absolutní četnost (n)
0-4	12 536
5-9	10 997
10-14	11 723
15-19	17 010
20-24	43 617
25-29	62 312
30-34	62 335
35-39	55 931
40-44	45 083
45-49	40 060
50-54	29 363
55-59	18 870
60-64	10 110
65-69	5 111
70-74	3 277
75-79	1 985
80-84	1 298
85-89	662
90-94	152
95+	71

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. s. 49.

Graf 4 Přehled počtu cizinců dle věku v České republice k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Zároveň také výrazně vzrostl počet cizinců pracujících v ČR. V roce 2005 jich bylo 199 988, k 31. 12. 2009 už 318 462. Nejčastěji jde o Slováky, Ukrajince a Vietnamce, přičemž v porovnání s rokem 2005 nejvíce vzrostl počet pracujících Vietnamců. Ti také nejčastěji pracují jako živnostníci.⁹ Přehled zaměstnanosti cizinců dle státního občanství je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 4 a v grafech č. 5, 6 a 7.

Tabulka 4 Přehled zaměstnanosti cizinců dle státního občanství v České republice k 31. 12. 2009

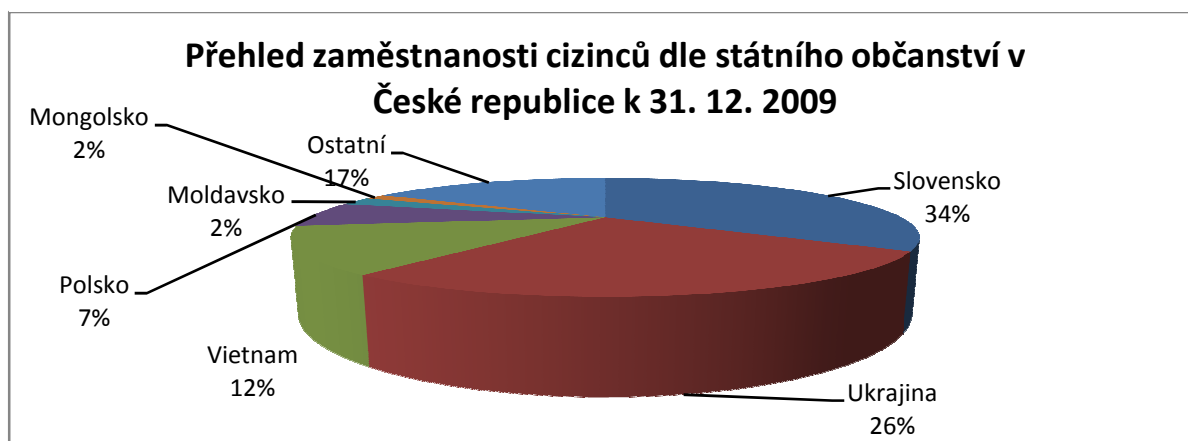
ZEMĚ	Zaměstnaní cizinci celkem	Cizinci evidovaní na úřadech práce	Cizinci s platným živnostenským oprávněním
Slovensko	108 057	98 192	9 865
Ukrajina	83 701	57 478	26 223
Vietnam	39 260	3 670	35 590
Polsko	21 728	20 278	1 450
Moldavsko	7 265	5 706	1 559
Mongolsko	4 493	4 205	288
Ostatní	53 958	41 180	12 778
Celkem	318 462	230 709	87 753

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

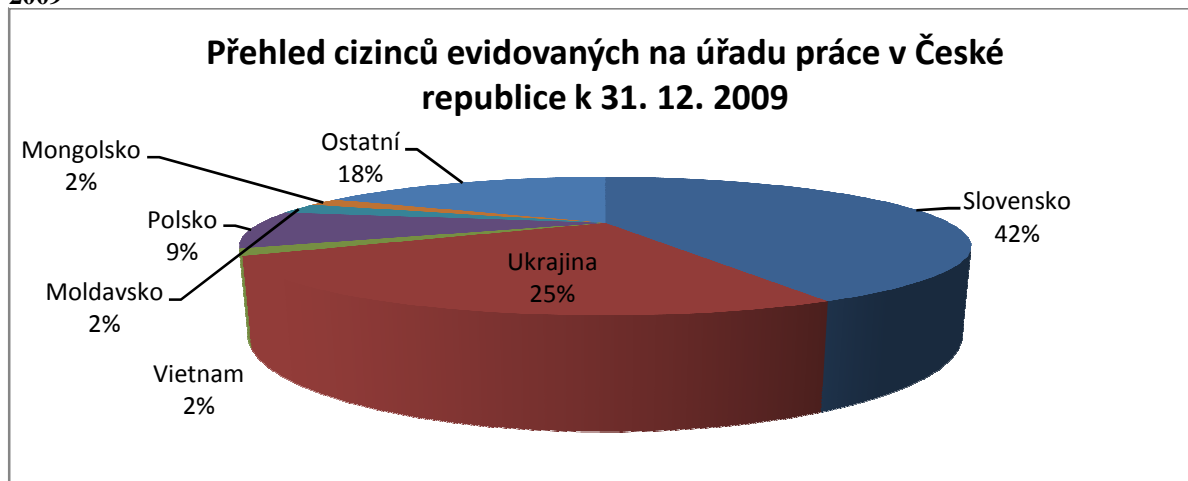
⁹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. S. 112- 113.

Graf 5 Přehled zaměstnanosti cizinců dle státního občanství v České republice k 31. 12. 2009

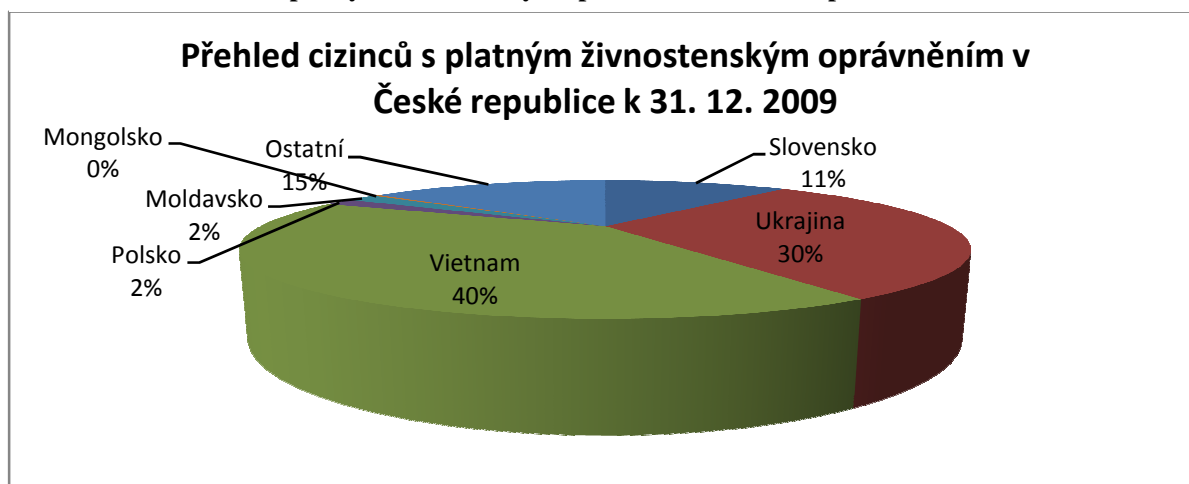
Zdroj: Český statistický úřad, 2010
Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 6 Přehled cizinců evidovaných na úřadech práce dle státního občanství v České republice k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010
Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 7 Přehled cizinců s platným živnostenským oprávněním v České republice k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010
Poznámka: Vlastní zpracování autora

4.2 Analýza pobytu cizinců v hlavním městě České republiky v Praze

Dle Českého statistického úřadu hlavního města Prahy¹⁰, který vychází z údajů poskytnutých Ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie, bylo v Praze evidováno k 31. 12. 2009 celkem 148 123 cizinců, z čehož 84 979 mužů a 63 144 žen. Praha patří k regionu s nejvyšším počtem cizinců v České republice a její podíl cizinců mezi kraji tvoří 34%. Tento jev je zapříčiněn hlavně jejím postavením v sídelním systému, jakož to hlavního města a pak samozřejmě také jejím ekonomickým postavením. Praha poskytuje pracovní příležitosti nejen českým občanům, ale také cizím státním příslušníkům, kteří zde pobývají.

Stejně jako v celé České republice je v hlavním městě mezi cizinci nejvíc Ukrajinců, přičemž k 31. 12. 2009 jich bylo 50 318. Následovali Slováci, kterých bylo 17 967 a Rusové, kterých bylo 17 509. Desetitisícovou hranici překročili ještě Vietnamci s 10 699 povolenými pobyty. Za nimi se umístily komunity Moldavanů a Američanů, které měly přes 3000 členů. Více než dvacetina dnešní pražské populace pochází ze zemí někdejšího Sovětského svazu. Nejvíc povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu z celkových skoro 150 000 cizinců mají v metropoli kromě Slováků Ukrajinci a Rusové. Spolu s příchozími z jiných postsovětských republik tu tvoří polovinu cizinců s registrovaným pobytem. Obyvatel z Ukrajiny a Ruska je v hlavním městě přes 67 000, imigrantů z Moldavska, Běloruska, Kazachstánu a Uzbekistánu dohromady přes 8 500.¹¹ Přehled cizinců dle státního občanství je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 5 a v grafu č. 8.

---

¹⁰ *Cizinci*. [online], Praha: Český statistický úřad hlavního města Praha[cit. 3. 2. 2011].
Dostupné z:
<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/cizinci-xa>

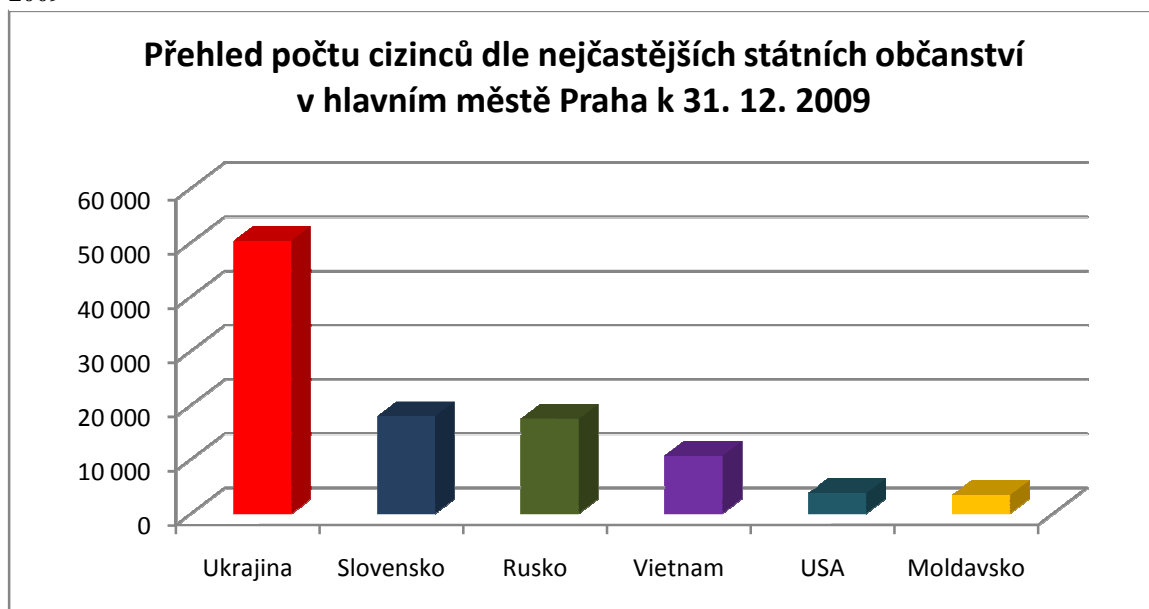
¹¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. S. 48.

Tabulka 5 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

KRAJ	Absolutní četnost (n)
Ukrajina	50 318
Slovensko	17 967
Rusko	17 509
Vietnam	10 699
USA	3 770
Moldavsko	3 431

Zdroj: Český statistický úřad, 2010
Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 8 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010
Poznámka: Vlastní zpracování autora

Nejvíce cizinců, 27 780, má hlášený pobyt ve správním obvodu Prahy 4, která je zároveň největší pražskou městskou částí. Následuje obvod Praha 9 s 24 359 lidmi a Praha 5 s 24 104. Ukrajinci nejčastěji bydlí v deváté, páté a čtvrté městské části. V Praze 9 bydlí víc než čtvrtina z nich. Stále mezi nimi převažují ti, kteří žijí na ubytovnách. Ty leží zejména v okrajových částech Prahy 5, Prahy 6 a ve Stodůlkách. Pojmou i několik stovek nocležníků. Patří většinou velkým stavebním firmám. Přibývá ale také těch, kteří dávají přednost ubytování v soukromých bytech, zejména na velkých sídlištích, na Chodově, Hájích, v Petrovicích, Řepích, Zličíně, ve Stodůlkách nebo Černém Mostě. Více než

polovina Vietnamců má povolený pobyt ve správním obvodě Prahy 4.¹² Přehled cizinců dle obvodů je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 6 a v grafu č. 9.

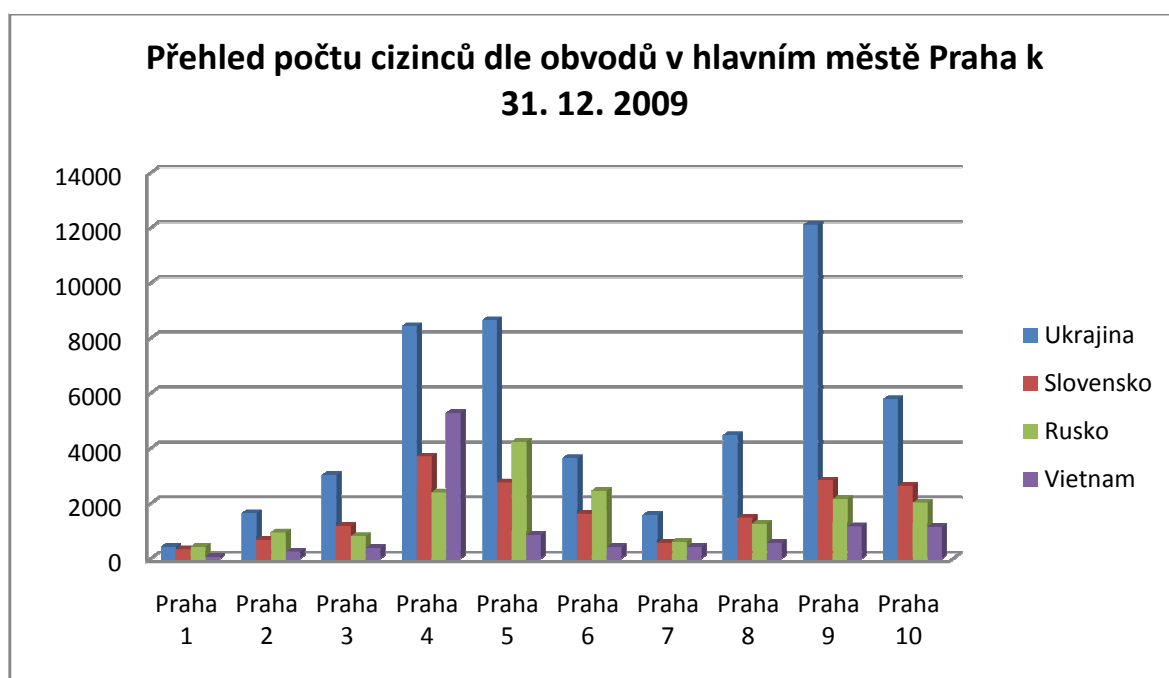
Tabulka 6 Přehled počtu cizinců dle obvodů v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

KRAJ	Ukrajina	Slovensko	Rusko	Vietnam
Praha 1	428	333	426	65
Praha 2	1 646	678	948	251
Praha 3	3 024	1 179	812	379
Praha 4	8 432	3 704	2 400	5 282
Praha 5	8 651	2 760	4 241	851
Praha 6	3 635	1 628	2 458	414
Praha 7	1 575	571	615	416
Praha 8	4 473	1 490	1 267	576
Praha 9	12 120	2 836	2 170	1 169
Praha 10	5 786	2 645	2 026	1 150

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 9 Přehled počtu cizinců dle obvodů v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

¹² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Numeri Pragenses: Statistická ročenka hlavního města Prahy 2010*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. S. 68.

Stejně jako vzrostl počet cizinců pracujících v ČR, tak stále také vzrůstá počet cizinců pracujících v hlavním městě Praha. V roce 2005 jich bylo 72 317, k 31. 12. 2009 už 107 578, z čehož 84 744 cizinců je evidováno na úřadu práce a 22 834 cizinců se zabývá živnostenskou činností. Největší podíl na celkovém počtu cizinců s dlouhodobým pobytem nad 90 dnů v Praze dle účelu pobytů tvoří zaměstnaní (67 %), podnikání a živnostenské oprávnění (14%) a studium a praxe (5%).¹³ Přehled zaměstnanosti cizinců v hlavním městě Praha je souhrnně vyjádřen v tabulce č. 7.

Tabulka 7 Přehled zaměstnanosti cizinců v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

KRAJ	Absolutní počet (n)
Zaměstnaní cizinci celkem	107 578
Cizinci evidováni na úřadech práce	84 744
Živnostníci	22 834

Zdroj: Český statistický úřad hlavního města Prahy, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Pro občany Ukrajiny pobývající v ČR je obecně typický relativně nízký podíl osob, které zde žijí na základě trvalého pobytu, přičemž v Praze je tento podíl ještě nižší a činí pouze 27 procent. Většina Ukrajinců tu má povolen pobyt dlouhodobý a přijíždí kvůli práci. Nacházejí uplatnění zejména ve stavebnictví nebo v průmyslových odvětvích vyžadujících fyzickou práci, většinou pak pomocnou práci s nízkou kvalifikací. Ženy pracují často také jako uklízečky či pokojské. Poměrně velkým problémem bývá nelegální zaměstnávání a různé formy kvazilegálního zaměstnávání. Často se stává, že Ukrajinci přijedou do Česka s turistickým vízem, překročí délku povoleného pobytu a najdou si nelegálně práci.¹⁴

¹³ *Cizinci*. [online], Praha: Český statistický úřad hlavního města Praha [cit. 3. 2. 2011].

Dostupné z:

<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/cizinci-xa>

¹⁴ *Každý dvacátý obyvatel Prahy pochází ze zemí bývalého SSSR*. [online], Praha: Česká tisková kancelář [cit. 20. 01. 2011].

Dostupné z:

<http://www.novinky.cz/domaci/186806-kazdy-dvacaty-obyvatel-prahy-pochazi-ze-zemi-byvaleho-sssr.html>

Situace Rusů je odlišná. Jde o třetí nejpočetnější skupinu cizinců v Praze, přičemž 60 procent zde žije s povoleným pobytem a 63 procent z nich má povolení k dlouhodobému pobytu. Přes 6000 Rusů ho dostalo díky účasti v právnické osobě.¹⁵

Ukrajincům členství v družstvech a obchodních společnostech umožňuje především snadnější získání povolení k práci. U Rusů existuje podle ministerstva podezření, že díky členství v nich získávají snazší vstup na území ČR. V mnoha případech se jedná pouze o formálně zakládané společnosti, jež zajistí jejím členům zákonnou možnost ke koupi nemovitostí, které užívají potom pro vlastní potřebu, nebo je krátkodobě pronajímají. Rusové přitom nemají obvykle na rozdíl od Ukrajinců nebo Vietnamců o živnost zájem. V metropoli se v posledních třech letech počet takových lidí pohybuje mezi 580 až 600. To kontrastuje s celkem 7678 ukrajinskými živnostníky. Ti představují 40 procent všech zahraničních podnikatelů v Praze, což je nejvyšší podíl. V rámci celé ČR to je výjimka. V ostatních regionech totiž mezi zahraničními živnostníky převažují Vietnamci. Rusové také představují nejpočetnější skupinu cizinců mimo země EU, kteří v Česku pobývají kvůli studiu. V Praze jich má kvůli tomu hlášený pobyt 900.¹⁶

---

¹⁵ *Každý dvacátý obyvatel Prahy pochází ze zemí bývalého SSSR.* [online], Praha: Česká tisková kancelář [cit. 20. 01. 2011].

Dostupné z:

<http://www.novinky.cz/domaci/186806-kazdy-dvacaty-obyvatel-prahy-pochazi-ze-zemi-byvaleho-sssr.html>

¹⁶ *Každý dvacátý obyvatel Prahy pochází ze zemí bývalého SSSR.* [online], Praha: Česká tisková kancelář [cit. 20. 01. 2011].

Dostupné z:

<http://www.novinky.cz/domaci/186806-kazdy-dvacaty-obyvatel-prahy-pochazi-ze-zemi-byvaleho-sssr.html>

5. CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO REGIONU

Ve své práci jsem se zaměřil na region hlavního města Prahy a to především ze dvou důvodů. Pracoval jsem na cizinecké policii Praha sedm let, na oddělení povolování pobytů a tato problematika je mi blízká. Druhým důvodem je, že počet cizinců, jak jsem již zmínil výše, je v hlavním městě z celkového počtu cizinců na území České republiky nejvyšší. Tento fakt se samozřejmě projevuje i na cizinecké policii, která nápor cizinců zvládá s velkými problémy. Dlouhé fronty při čekání na odbavení obtěžují nejen čekatele samotné, ale i obyvatele příslušné lokality. Cizinecká policie se sice rozdělila na několik útvarů spravujících jednotlivé městské části zvlášť, podle jejich polohy, to ovšem problém s množstvím klientů nevyřešilo, a dlouhé fronty a čekací doby se nijak nezkrátily.

5.1 Charakteristika hlavního města Prahy z pohledu počtu cizinců

Dle každoročních statistik Policie České republiky, je nárůst počtu cizinců v hlavním městě vysoký, ke dni 31. 12. 2000 je evidováno 57 583 cizinců bez osob s platným azylem a 31. 12. 2010 je to již 149 586 cizinců.¹⁷ Vývoj počtu cizinců v hlavním městě České republiky v letech 2000 až 2010 je souhrnně znázorněn v tabulce č. 8. a v grafu č. 10.

---

¹⁷Statistiky počtu cizinců na území České republiky. [online], Praha: Policie České republiky [cit. 20. 12. 2010].

Dostupné z:

<http://www.policie.cz/clanek/statistiky-885151.aspx>

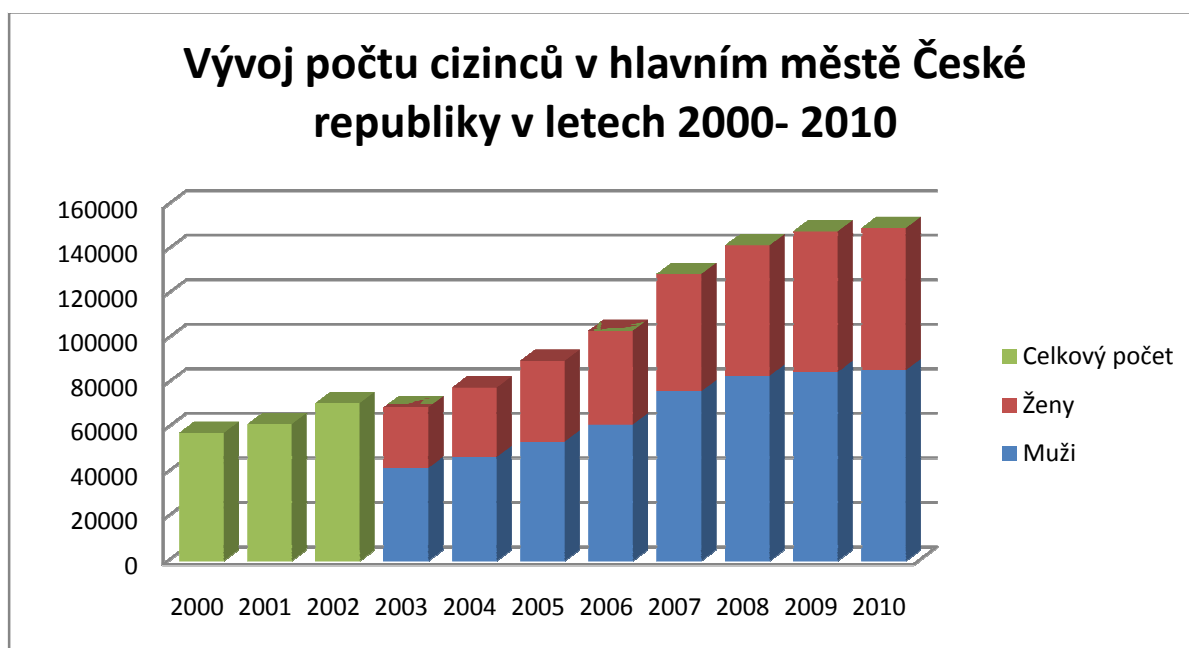
Tabulka 8 Vývoj počtu cizinců v hlavním městě České republiky v letech 2000 až 2010

Vývoj počtu cizinců	Celkový počet cizinců	Muži	Ženy
2000	57 583	–	–
2001	61 477	–	–
2002	70 978	–	–
2003	69 115	41 821	27 294
2004	77 922	46 722	31 200
2005	89 997	53 721	36 276
2006	103 482	61 363	42 119
2007	129 002	76 301	52 701
2008	141 841	83 233	58 608
2009	148 123	84 979	63 144
2010	149 586	85 711	63 875

Zdroj: Policie České republiky, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 10 Vývoj počtu cizinců v hlavním městě České republiky v letech 2000- 2010

Zdroj: Policie České republiky, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

5.2 Charakteristika hlavního města Prahy z pohledu pracovišť vyřizujících agendu spojenou s pobytem cizinců na území České republiky

Pracoviště vyřizující záležitosti spojené s pobytem cizinců na území České republiky byly schválením novely zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů s platností od 1. 1. 2011 transformovány, což se přímo dotklo nejen pracovišť zabývajících se agendou spojenou s pobytem cizinců na území celé České republiky, ale samozřejmě i pracovišť zabývajících se agendou spojenou s pobytem cizinců na území hlavního města Prahy.

5.2.1 Pracoviště hlavního města Prahy vyřizující záležitosti spojené s pobytem cizinců na území České republiky před transformací

Před transformací se veškerou agendou cizinců žijících na území hlavního města Prahy, kromě problematiky trvalých pobytů, kterou převzal dne 1. 1. 2009 Odbor azylové a migrační politiky, zabývala Cizinecká policie hlavního města Prahy, která se skládala ze čtyř inspektorátů cizinecké policie:

- **Inspektorát cizinecké policie Praha – Koněvova**, spravující agendu cizinců s adresou pobytu v Praze 1, 3, 6 až 9
- **Inspektorát cizinecké policie Praha – Sdružení**, spravující agendu cizinců s adresou pobytu v Praze 2 a 5
- **Inspektorát cizinecké policie Praha – Chodov**, spravující agendu cizinců s adresou pobytu v Praze 4 a 10
- **Inspektorát cizinecké policie Praha – Olšanská**, spravující agendu žádostí o pozvání a registraci turistických víz.

5.2.2 Pracoviště hlavního města Prahy vyřizující záležitosti spojené s pobytem cizinců na území České republiky po transformaci

Po transformaci se většina agendy cizinců žijících na území hlavního města Prahy, především převod agendy dlouhodobých víz a dlouhodobých pobytů, přesunula z původních pracovišť cizinecké policie (inspektorátů cizinecké policie, neboli skupin povolování pobytů) na regionální pracoviště Ministerstva vnitra (odbor azylové a migrační politiky) a zároveň se změnila spádová oblastí určující, pod jaké pracoviště cizinci spadají.

Dne 1. 1. 2011 byla následně také zrušena pracoviště cizinecké policie v Praze 4 – Pankrác (ul. Sdružení) a Zdibech. Na většině stávajících adres byla zřízena pracoviště Ministerstva vnitra. Pro agendu v kompetenci cizinecké policie jsou nadále příslušná pouze pracoviště cizinecké policie v Praze 3 (Olšanská 2) a Praze 5 (Zborovská 1505/13).¹⁸

Nová pracoviště na území hlavního města Prahy od 1. 1. 2011 tedy jsou:¹⁹

▪ AGENDA CIZINECKÉ POLICIE

- **působnost pro hl. m. Praha:** Policie ČR (odbor cizinecké policie): Oddělení pobytových agend Praha, Olšanská 2, Praha 3 – Žižkov
- **působnost pro Středočeský kraj a okresy Praha-západ a Praha-východ:** Policie ČR (odbor cizinecké policie): Oddělení pobytových agend pro Středočeský kraj se sídlem v Praze Zborovská 1505/13, Praha 5 – Smíchov

▪ AGENDA MINISTERSTVA VNITRA

- **Trvalé pobyty**
  - **působnost pro hl. m. Praha a okresy Praha-západ a Praha-východ:** Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky): Regionální oddělení pobytu cizinců Praha I, Nad Vršovskou horou 88/4, Praha 10 – Michle

---

¹⁸ *Hlavní město Praha*. [online], praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/hlavni-mesto-praha.aspx>

¹⁹ *Hlavní město Praha*. [online], praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/hlavni-mesto-praha.aspx>

- **Dlouhodobé a přechodné pobyty**
  - **působnost pro okres Praha-západ:** Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky): Oddělení pobytu cizinců Praha II, Zborovská 1505/13, Praha 5 – Smíchov
  - **působnost pro Prahu 2, 4, 5 a 10:** Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky): Oddělení pobytu cizinců Praha III, Cigánkova 1861/2, Praha 4 – Chodov
  - **působnost pro Prahu 1, 3, 6, 7, 8 a 9:** Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky): Oddělení pobytu cizinců Praha IV, Koněvova 188/32, Praha 3 – Žižkov
  - **působnost pro okres Praha-východ:** Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky): Oddělení pobytu cizinců Praha V, Nad Štolou 963/3, Praha 7 – Holešovice (Letná)

6. POVINNOSTI CIZINCE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Pokud chce cizinec pobývat na území České republiky je povinen dodržovat povinnosti stanovené zákonem. V této kapitole bych rád představil nejdůležitější z těchto povinností, jak je uvedeno v zákoně 326/1999 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky.

Zákon 326/1999 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky je zákon, který upravuje podmínky vstupu cizinců na území České republiky a vycestování cizinců z území České republiky a vymezuje působnost Policie České republiky, Ministerstva vnitra České republiky a Ministerstva zahraničí České republiky v této oblasti státní správy.²⁰ Pobývající osoby na území České republiky se dle tohoto zákona pak dělí na občany a cizince, přičemž „*Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie*“²¹

6.1 Základní povinnosti cizince na území České republiky

Mezi základní povinnosti cizince na území České republiky patří:

- **Dodržování pravidel vstupu na území České republiky**

Na území České republiky je cizinec oprávněn vstoupit pouze přes hraniční přechod v místě a čase určeném k provádění hraniční kontroly, dále je povinen se podrobit hraniční kontrole bez odkladu po překročení státních hranic, pokud je hraniční kontrola prováděna na území, nebo překročit státní hranice bez odkladu po ukončení hraniční kontroly, pokud je prováděna mimo území. Na požádání je povinen vyplnit a podepsat hraniční průvodku, strpět ověření pravosti cestovního dokladu a ověření své totožnosti pomocí osobních údajů zapsaných v cestovním dokladu. „*Povinnost předložit cestovní doklad se nevztahuje na cizince, který je mladší 15 let a je zapsán do cestovního dokladu jiného cizince*“²²

---

²⁰ §1, odstavec 1, zákona č. 326/99 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

²¹ §1, odstavec 2, zákona č. 326/99 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

²² § 103, zákona č. 326/99 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

▪ **Dodržování pravidel pobytu na území České republiky**

Na území České republiky je cizinec povinen pobývat pouze s platným cestovním dokladem a vízem, dále je povinen dostavit se první pracovní den následující po dni propuštění z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody na policii, pokud není držitelem platného cestovního dokladu a víza, je-li podmínkou jeho pobytu na území, je povinen předložit ubytovateli cestovní doklad, nebo jiný doklad opravňující ho k pobytu na území a osobně vyplnit a podepsat přihlašovací tiskopis. Povinnost osobního vyplnění a podepsání přihlašovacího tiskopisu se nevztahuje na cizince mladší 15 let věku. V řízení podle zákona 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky, uvádět pravdivě a úplně všechny požadované údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Na požádání policie prokázat svou totožnost.²³

Hlásit policii změnu příjmení, osobního stavu, změnu údajů v cestovním dokladu nebo jiném dokladu na který cizinec pobývá na území České republiky a to do 3 pracovních dnů ode dne, kdy změna nastala, a jde-li o občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, ve lhůtě do 15 pracovních dnů. Jak jsem se sám mohl přesvědčit, tímto se často předejde zbytečným komplikacím a nedorozuměním, způsobených záměnou, nebo již neplatnými údaji. Řada cizinců, tuto povinnost opomíjí a bere ji na lehkou váhu, čímž si pak sami přivodí mnohdy nemalé problémy. Doklady vydané podle zákona 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky chránit před ztrátou, odcizením, poškozením nebo zneužitím, jejich ztrátu, zničení, poškození nebo odcizení ohlásit do 3 pracovních dnů ode dne kdy tato událost nastala na cizinecké policii a dbát, aby obsahovaly pravdivé údaje. Požádat o výměnu dokladu, pokud obsahuje fotografii a došlo ke změně podoby.²⁴

V některých případech na požádání policie prokázat zajištění prostředků k pobytu a prokázat že je zajištěna úhrada nákladů zdravotní péče.

Cizinec je také povinen do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území ohlásit na policii místo pobytu, což neplatí, pokud jde o cizince mladšího 15 let, člena personálu zastupitelského úřadu cizího státu nebo mezinárodní vládní organizace akreditované

---

²³ § 103, zákona č. 326/99 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

²⁴ § 103, zákona č. 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

v České republice, jeho rodinného příslušníka registrovaného Ministerstvem zahraničních věcí nebo cizince, kterému ministerstvo zajišťuje ubytování. Povinnost ohlásit místo pobytu na policii se nevztahuje na cizince, který tuto povinnost již splnil u ubytovatele.²⁵

Každý občan Evropské unie je povinen ohlásit na policii místo pobytu na území ve lhůtě do 30 dnů ode dne vstupu na území, pokud jeho předpokládaný pobyt bude delší, než 30 dnů. Tato povinnost se také vztahuje na rodinného příslušníka občana Evropské unie, pokud tento občan pobývá na území. Povinnost ohlásit místo pobytu na policii se nevztahuje pouze na cizince, který tuto povinnost splnil u ubytovatele.²⁶

Změna místa pobytu týkající se cizinců již pobývajících na území České republiky, je upravena v § 98 zák. 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky²⁷. Cizinec, kterému byl vydán průkaz o pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, průkaz o povolení k trvalému pobytu nebo průkaz o povolení k pobytu, a občan Evropské unie, který splnil ohlašovací povinnost, nebo kterému bylo vydáno potvrzení o přechodném pobytu na území anebo průkaz o povolení k trvalému pobytu občana Evropské unie, je povinen hlásit policii změnu pobytu na území do 30 pracovních dnů ode dne změny, pokud předpokládaná změna místa pobytu bude delší než 180 dnů. Cizinec, který pobývá na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu, je povinen hlásit změnu místa pobytu na území do 30 dnů ode dne změny policii příslušné podle nového místa pobytu, pokud předpokládaná změna místa pobytu bude delší než 30 dnů. Cizinec, který je oprávněn k přechodnému pobytu na území bez víza, je povinen hlásit změnu místa pobytu na území do 30 dnů ode dne změny policii příslušné podle nového místa pobytu, pokud je mu známo, že změna místa pobytu bude delší než 90 dnů.

Velké množství cizinců tak neučiní, během pobytu bydlí na jiné adrese, než na kterou jim byl pobyt povolen, a změnu buď nenahlásí vůbec, nebo až při podání žádosti o prodloužení pobytu. Často používají adresu, kterou přiložili jako náležitost k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu jen jako fiktivní, jak jsem již uvedl v kapitole 4. Důvodem je zpravidla vyhnutí se dlouhým čekacím dobám, které jsou na jednotlivých pracovištích různé, a nebo je mnohdy důvodem to, že na skutečné adrese, kde se cizinec

---

²⁵ § 93 zákona č. 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky

²⁶ § 93 zákona č. 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky

²⁷ § 98 zák. č. 326/99 Sb. O pobytu cizinců na území České republiky

zdržuje, mu majitel nechce vydat potvrzení o ubytování, a tak je nucen doložit jiné ubytování, které si opatří za úplatu jen za tímto účelem. Zjistit tak skutečnou adresu pobytu se policii mnohdy nepodaří, neboť v takovém množství cizinců to není v jejích silách. Policie častěji prověřuje soužití cizinců, ať už se jedná o sňatky nebo o druha či družku nebo jiné užívání společné domácnosti, kde je toto předmětem povolení pobytu na území České republiky. Myslím si, že toto policie správně považuje za důležitější, než jestli ten či onen dělník, nebo podnikatel bydlí na uvedené adrese, která je jen součástí náležitostí žádosti o dlouhodobý pobyt, ale pravým důvodem je účel pobytu – pracovní povolení, provozování živnosti, účast v právnické osobě atd.

Pro úplnost uvádím, v jakých případech se má cizinec od 1. 1. 2011 obracet na:

▪ **nová regionální pracoviště Ministerstva vnitra– odboru azylové a migrační politiky²⁸**

- *„žádost o prodloužení doby pobytu na dlouhodobé vízum (žádost o udělení tohoto víza se i nadále podává na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí)*
- *žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území a o prodloužení doby platnosti tohoto víza či doby pobytu na toto vízum*
- *žádost o povolení k dlouhodobému pobytu či prodloužení jeho platnosti*
- *žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území (jste-li občanem Evropské unie)*
- *žádost o povolení k přechodnému pobytu resp. o vydání pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie či její prodloužení*
- *žádost o vydání povolení k trvalému pobytu*
- *hlášení změny místa pobytu na území (změnu je nezbytné ohlásit do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo)*

---

²⁸ *Změny v oblasti vstupu a pobytu cizinců na území České republiky od roku 2011.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].

Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/zmeny-v-oblasti-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-cr-od-roku-2011.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3>

- *držitel dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu je povinen změnu místa pobytu ohlásit, pokud tato změna bude delší než 30 dnů*
  - *držitel pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo občan Evropské unie, kterému bylo vydáno potvrzení o přechodném pobytu, nebo cizinec s povolením k trvalému pobytu je povinen změnu místa pobytu ohlásit, pokud tato změna bude delší 180 dnů“*
- hlášení ostatních změn (jako je změna příjmení, osobního stavu, údajů v cestovním dokladu, údajů v dokladu o povolení k pobytu) a dále hlášení ztráty, zničení, odcizení či poškození dokladu o povolení k pobytu
  - žádost o vydání potvrzení o oprávněnosti pobytu na území (s výjimkou pobytu, který nepřesáhne 90 dnů a potvrzení vyžadovaného matričním úřadem před uzavřením manželství)
- **na pracoviště cizinecké policie²⁹**
    - *ohlašování místa pobytu na území po příjezdu do České republiky (následnou změnu místa pobytu, pokud jde o pobyt na území na základě dlouhodobého víza, povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, je již třeba hlásit na regionálních pracovištích ministerstva vnitra)*
    - *prodloužení doby pobytu na území na krátkodobé vízum*
    - *vydání potvrzení o krátkodobém pobytu a bez ohledu na druh pobytu potvrzení o oprávněnosti pobytu na území vyžadovaného matričním úřadem před uzavřením manželství*
    - *ověřování pozvání*
    - *kontrolu legálnosti pobytu na území“*

---

²⁹ *Změny v oblasti vstupu a pobytu cizinců na území České republiky od roku 2011.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].

Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/zmeny-v-oblasti-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-cr-od-roku-2011.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3>

7. DRUHY POBYTŮ A JEJICH ZÍSKÁNÍ

Cizinecký zákon rozděluje druhy pobytů na území České republiky na trvalý pobyt a přechodný pobyt. Dále je pak členění na kategorie, dle charakteru a doby, po kterou cizinec na území pobývá. Se státy, které mají vůči České republice vízovou povinnost, se jedná o víza respektive pobyt krátkodobý do 90 dnů a o pobyt dlouhodobý nad 90 dnů.

7.1 **Přechodný pobyt**

Přechodný pobyt cizince na území České republiky je časové období, kdy cizinec pobývá legálně na tomto území s cílem se zde přechodně zdržovat.

7.1.1 **Počátek přechodného pobytu**³⁰

Přechodný pobyt vzniká:

1. poté, co cizinec překročí státní hranici České republiky a po ukončení hraniční kontroly, nebyl-li mu v rámci hraniční kontroly policií odepřen vstup na území. Tento přechodný pobyt počíná dnem a hodinou překročení státních hranic České republiky, je-li hraniční kontrola prováděna mimo území, nebo dnem a hodinou ukončení hraniční kontroly, je-li tato prováděna na státní hranici České republiky, nebo po překročení těchto hranic,
2. poté, co cizinec překročí státní hranici České republiky, není-li hraniční kontrola prováděna,
3. ode dne narození na území České republiky, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce za přechodný, není-li zákonem o pobytu cizinců stanoveno jinak, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození.

7.1.2 **Druhy přechodného pobytu**

Existuje několik druhů pobytu, na jejichž základě může cizinec legálně přechodně pobývat na území České republiky. Mezi tyto druhy řadíme přechodný pobyt bez víza, přechodný pobyt na základě krátkodobého víza, přechodný pobyt na základě

---

³⁰ ONDRUŠ, R. a KEJVAL, J. *Průvodce cizineckým řízením se vzory procesních postupů správních úřadů a účastníků řízení*. Praha: Linde., 2005. Str. 143- 144.

dlouhodobého víza, přechodný pobyt na základě povolení k přechodnému pobytu, přechodný pobyt na základě výjezdního příkazu, přechodný pobyt na základě dlouhodobého pobytu.

1. Přechodný pobyt bez víza³¹

Přechodný pobyt bez víza je pobyt, který může být získán na základě mezinárodní smlouvy, nařízení vlády, u občanů Evropské unie, u cizinců ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, u cizinců umístěných v policejní cele, či v zařízení pro zajištění cizinců, u osoby mladší patnácti let po dobu hospitalizace, pokud přicestovala s cizincem, v jehož cestovním dokladu je zapsána a u výkonného letce či člena obsluhujícího personálu.

2. Přechodný pobyt na základě krátkodobého víza

Přechodný pobyt na základě krátkodobého víza, je pobyt, který může být získán na základě průjezdního víza (víza typu B), letištního víza (víza typu A), víza k pobytu do 90 dnů (víza typu C).

▪ Průjezdní vízum³²

Průjezdní vízum, je vízum, které slouží pouze k tranzitu, uděluje ho diplomatická mise nebo zastupitelský úřad České republiky na žádost cizince, který hodlá projíždět územím a opravňuje jej k průjezdu územím při cestě z území jednoho státu na území druhého státu. Doba platnosti průjezdního víza se stanoví podle předpokládaného počtu cest na území, nejdéle však na 6 měsíců.

Mezi náležitosti potřebné k získání průjezdního víza patří cestovní doklad, vízum jiného státu, který je cílem jeho cesty nebo přes jehož státní hranice hodlá z území do cílového státu cestovat; to neplatí, je-li cizinec oprávněn k pobytu v uvedeném státě bez víza, prostředky k pobytu na území a prokázání zajištění nákladů spojených s vycestováním z území a fotografie.

---

³¹ ONDRUŠ, R. a KEJVAL, J. *Průvodce cizineckým řízením se vzory procesních postupů správních úřadů a účastníků řízení*. Praha: Linde, 2005. S. 144.

³² § 22, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Průjezdni vízum se dělí dle typu na:

- **jednosměrné**, které opravňuje cizince k pobytu po dobu pěti dnů
- **obousměrné**, které opravňuje cizince ke dvojímu pobytu po dobu pěti dnů
- **bez omezení počtu cest**, které opravňuje cizince k opakovanému pobytu na území po dobu pěti dnů.

▪ **Letištní vízum**³³

Letištní vízum je udělováno zastupitelským úřadem České republiky na žádost cizince, který z důvodu čekání na letecký spoj je nucen pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území. Doba platnosti letištního víza se stanoví podle předpokládaného počtu pobytů v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území, nejdéle však na 3 měsíce.

Mezi náležitosti potřebné k získání letištního víza patří cestovní doklad, vízum státu, který je cílem jeho cesty; to neplatí, je-li cizinec oprávněn k pobytu v uvedeném státě bez víza, fotografie a letenka na letecký spoj, který zajistí jeho vycestování z území.

Letištní vízum se dělí dle typu na:

- **jednosměrné**, které opravňuje cizince k pobytu v tranzitním prostoru po dobu čekání na letecký spoj uvedený v letence,
- **obousměrné**, které opravňuje cizince ke dvojímu pobytu po dobu čekání na letecký spoj uvedený v letence.

▪ **Vízum k pobytu do 90 dnů**³⁴

---

³³ § 24, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

³⁴ § 26, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Doba platnosti víza k pobytu do 90 dnů se stanoví podle předpokládaného počtu cest na území, nejdéle však na dva roky. Toto vízum opravňuje k pobytu na území po dobu v něm uvedenou. Celková doba pobytu na území nesmí překročit 3 měsíce.

Vízum k pobytu do 90 dnů uděluje, pokud není dále stanoveno jinak, zastupitelský úřad na žádost cizince, kterou lze výjimečně podat na hraničním přechodu za podmínek stanovených přímo použitelným právním předpisem Evropských společenství, přičemž vízum uděluje a do cestovního dokladu vyznačuje policie. Žádost o udělení víza k pobytu do 90 dnů je na hraničním přechodu dále oprávněn podat rodinný příslušník občana Evropské unie, přičemž vízum uděluje a do cestovního dokladu vyznačuje také policie. Ten, kdo vízum k pobytu do 90 dnů udělil, v něm uvede účel pobytu.

Mezi náležitosti potřebné k získání víza k pobytu do 90 dnů patří cestovní doklad, fotografie, policií ověřené pozvání nebo prostředky k pobytu na území a doklad o zajištění ubytování cizince po dobu jeho pobytu na území, pokud nedoloží zabezpečení nákladů spojených s pobytem na území jinak, peněžitá částka ve výši nákladů spojených s vycestováním z území do státu, jehož cestovní doklad vlastní, nebo do státu trvalého pobytu prostřednictvím leteckého dopravce a další doklady osvědčující údaje uvedené v žádosti o vízum.

V případě, že se jedná o žádost o udělení víza k pobytu do 90 dnů za účelem zaměstnání je cizinec povinen předložit povolení k zaměstnání vydané příslušným Úřadem práce České republiky, opravňující cizince k výkonu zaměstnání do 90 dnů, cestovní doklad, fotografie, peněžitou částku ve výši nákladů spojených s vycestováním z území do státu, jehož cestovní doklad vlastní, nebo do státu trvalého pobytu prostřednictvím leteckého dopravce a doklad o zajištění ubytování cizince po dobu jeho pobytu na území.

Vízum k pobytu do 90 dnů se dělí dle typu na:

- **jednorázové**
- **ke dvěma vstupům**
- **vícenásobné**

3. Přejíždění na základě dlouhodobého víza

Přechodný pobyt na základě dlouhodobého víza, je pobyt, který může být získán na základě dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů (vízum typu D), diplomatického víza a zvláštního víza.

- **Dlouhodobé vízum k pobytu nad 90 dnů³⁵**

Dlouhodobé vízum k pobytu nad 90 dnů, je vízum, které uděluje Ministerstvo vnitra na žádost cizince, který hodlá pobývat na území za účelem vyžadujícím delší pobyt než tři měsíce, přičemž se vízum uděluje na dobu jednoho roku, dále za účelem převzetí povolení k pobytu, přičemž se uděluje na dobu šesti měsíců a opravňuje k pobytu na území po dobu tří pracovních dnů a za účelem podání žádosti k dlouhodobému pobytu, přičemž se uděluje na dobu šesti měsíců a opravňuje k pobytu na území po dobu 30 dnů.

O toto vízum žádá cizinec skrze zastupitelský úřad České republiky ve své zemi původu (ve státě, jehož je občanem, případně ve státě, který vydal jeho cestovní doklad, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt). Zastupitelský úřad je pak oprávněn po cizinci vyžadovat, aby si předem dohodl termín podání žádosti o dlouhodobé vízum a aby se podrobil pohovoru, pokud jej k tomu zastupitelský úřad vyzve, nebo v případě, že cizinec žádá o dlouhodobé vízum za účelem podnikání.

Vízum k pobytu nad 90 dnů může být uděleno ve dvou typech: buď jako vízum typu D nebo typu D+C. Zjednodušeně lze říci, že se jedná o omezení pohybu osob v schengenském prostoru. Typ D opravňuje cizince pobývat na území České republiky po dobu uvedenou ve vízu a k tranzitu na území České republiky přes území schengenských států. Typ víza D+C umožňuje cizinci, kromě pobytu na území České republiky po dobu v něm vyznačenou navíc pobývat po dobu 3 měsíců od počátku jeho platnosti na území schengenských států, platí jako krátkodobé jednotné schengenské vízum.

Mezi náležitosti potřebné k získání víza k pobytu nad 90 dnů patří cestovní pas, který musí přesahovat nejméně o 90 dní možnou dobu pobytu podle požadovaného typu víza a dvě shodné fotografie, vízum platné pro vstup do Schengenského prostoru, platné od

---

³⁵ § 30, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

data podání žádosti minimálně 4 měsíce, doklad potvrzující účel pobytu v ČR, doklad o zajištění peněžních prostředků k pobytu v ČR a doklad o zajištění ubytování.

4. Přejchodný pobyt na základě povolení k přechodnému pobytu³⁶

Druhem pobytu týkajících se občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků je povolení k přechodnému pobytu. Občan Evropské unie je oprávněn požádat o povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce a pokud k písemné žádosti na zvláštním tiskopise předloží cestovní doklad, doklad potvrzující účel pobytu, fotografie a doklad o zdravotním pojištění a čestné prohlášení, že po dobu pobytu nebude žádat o přiznání dávek sociální péče podle zvláštního právního předpisu, to neplatí, je-li účelem pobytu zaměstnání, podnikání nebo výkon funkce člena statutárního orgánu právnické osoby.³⁷

Žádost o povolení k přechodnému pobytu leze podat na pobočce Ministerstva vnitra České republiky- odbor azylové a migrační politiky³⁸ (dále jen OAMP) nebo zastupitelském úřadu, kdy je žadatel do nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti oprávněn na území pobývat.

Na požádání zastupitelského úřadu nebo OAMP předloží lékařskou zprávu, že netrpí závažnou nemocí. O předložení lékařské zprávy lze požádat pouze v případě důvodného podezření, že závažnou nemocí trpí. Pokud cizinec zprávu nepředloží nebo ji odmítne předložit, má se za to, že závažnou nemocí trpí.

Podle předchozích odstavců se postupuje i v případě rodinného příslušníka státního občana České republiky nebo občana Evropské unie, pokud tento občan podal žádost o

---

³⁶ § 42, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

³⁷ ONDRUŠ, R. a KEJVAL, J. *Průvodce cizineckým řízením se vzory procesních postupů správních úřadů a účastníků řízení*. Praha: Linde, 2005. S. 189.

³⁸ OAMP - Odbor azylové a migrační politiky je útvarem Ministerstva vnitra pro výkon působnosti vymezené ministerstvu v oblasti mezinárodní ochrany, uprchlictví, vstupu a pobytu cizinců, koncepce integrace cizinců, státního integračního programu a schengenské spolupráce. Odbor je útvarem ministerstva pro řízení organizační složky státu Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra; předkládá návrhy na zřízení či změnu charakteru azylových zařízení nebo zařízení pro zajištění cizinců.
Adresa: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, P.O.Box 21/OAM, 170 34 Praha 7
Telefon: 974 832 495, 974 832 502
e-mail (ředitelství OAMP): opu@mvcz.cz

vydání povolení k přechodnému pobytu nebo již na toto povolení na území pobývá. Rodinný příslušník je povinen k žádosti navíc předložit doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem, a doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou. Doklad potvrzující nezaopatřenost nepředkládá manžel nebo dítě mladší 21 let.³⁹

Z vlastní zkušenosti mohu říct, že většina těchto žádostí je kladně vyřízena a největší procento z těchto žadatelů tvoří Slováci. Jedná se ve velké míře o žádosti za účelem zaměstnání. Nikdy jsem se neseťkal s tím, aby bylo požádáno o předložení lékařské zprávy.

5. Přechodný pobyt na základě výjezdního příkazu⁴⁰

Samotnou kategorii tvoří v rámci přechodného pobytu výjezdní příkaz, který je udělen cizinci za účelem opuštění území České republiky. Výjezdní příkaz uděluje policie z moci úřední po zrušení platnosti víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k pobytu nebo zvláštního pobytového povolení, po ukončení přechodného pobytu na území, k němuž se vízum nevyžaduje, po rozhodnutí o ukončení poskytování dočasné ochrany na území podle zvláštního právního předpisu nebo při správním vyhoštění.

Policie z moci úřední dále udělí výjezdní příkaz a stanoví lhůtu, ve které je cizinec povinen vycestovat z území:⁴¹

- po nabytí právní moci rozhodnutí o neudělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území,
- po nabytí právní moci rozhodnutí o odejmutí oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území,

---

³⁹ ONDRUŠ, R. a KEJVAL, J. *Průvodce cizineckým řízením se vzory procesních postupů správních úřadů a účastníků řízení*. Praha: Linde, 2005. S. 189.

⁴⁰ § 50, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

⁴¹ ONDRUŠ, R. a KEJVAL, J. *Průvodce cizineckým řízením se vzory procesních postupů správních úřadů a účastníků řízení*. Praha: Linde, 2005. S. 174- 175.

- po uplynutí lhůty stanovené pro poskytování dočasné ochrany na území, nebyla-li tato lhůta prodloužena, nebo po uplynutí prodloužené lhůty, či
- po rozhodnutí o ukončení poskytování dočasné ochrany na území.

Výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z území. Doba přechodného pobytu cizince na výjezdní příkaz nesmí být delší než 60 dnů. Doba pobytu stanoví a ve výjezdním příkazu vyznačuje policie a v případech stanovených zákonem Ministerstvo zahraničních věcí.

Při ukončení pobytu občanu Evropské unie nebo jeho rodinnému příslušníku, který není občanem Evropské unie, stanoví policie dobu pobytu na výjezdní příkaz minimálně na 15 dnů; byl-li cizinec držitelem zvláštního pobytového povolení, stanoví policie dobu pobytu minimálně na 1 měsíc. Podmínka stanovení minimální doby pobytu neplatí, pokud je důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo je zjištěno, že trpí závažnou nemocí.

Výjezdní příkaz má tvar štítku, který policie nebo Ministerstvo zahraničních věcí vyznačí do cestovního dokladu, v odůvodněných případech může být výjezdní příkaz vyznačen mimo cestovní doklad.

Z praxe mohu uvést, že výjezdním příkazem se řešily i případy, kdy cizinec nemohl vycestovat z důvodu nemoci, pokud toto měl doloženo lékařskou zprávou, nebo v situaci, kdy dosud nebylo rozhodnuto o jeho žádosti, a cizinec se proti rozhodnutí správního orgánu odvolal. V mnoha případech se také jak je výše uvedeno vízový štítek vlepoval mimo cestovní doklad z důvodu jeho zaplnění a cizinec si nemohl na území České republiky opatřit nový cestovní doklad například proto, že jeho zastupitelský úřad není na území České republiky a do nejbližšího státu, kde jeho zastupitelský úřad sídlí, byl vázán vízovou povinností. Pokud cizinec například nesehnal letenku nebo jízdenku v termínu platnosti víza, bylo mu samozřejmě vyhověno a výjezdní příkaz se prodloužil dle termínu na již zakoupené letence či jízdence, nebo po předložení rezervace letu či místenky. Mnohdy ovšem cizinec neodcestoval vůbec a dále pobýval v České republice nelegálně a tímto se vystavil možnosti postihu správním vyhoštěním.

6. Přejídný pobyt na základě povolení k dlouhodobému pobytu⁴²

Z analýzy pobytu cizinců jak na území hlavního města Prahy, tak z celé České republiky vyplývá, že nejčastějšími druhy udělovaných pobytů jsou povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem účasti v právnické osobě, povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Proto se jim budu dále podrobněji věnovat, a to z hlediska jejich získání a plnění.

Od 1. 1. 2011 je příslušné pro posouzení žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu regionální pracoviště oddělení pobytu cizinců (OPC) odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR (MV). Cizinec podá žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na místně příslušném OPC, dle jeho místa bydliště v České republice. Žádost je oprávněn podat, jestliže na území České republiky pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů a hodlá dále na území pobývat přechodně po dobu delší než 1 rok. Při žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu je nutné zachovat stejný účel pobytu, pro který mu bylo uděleno vízum nad 90 dnů.

Od května 2011 budou občanům třetích zemí vydávány průkazy o povolení k pobytu s biometrickými údaji. Dříve vydané průkazy o povolení k pobytu zůstávají v platnosti, a to po dobu platnosti v nich uvedenou. Pokud cizinec žádost o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu podal na zastupitelském úřadě a žádosti bylo vyhověno, je povinen se osobně dostavit na určené regionální pracoviště ministerstva vnitra k pořízení biometrických údajů a to do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území. Pokud cizinec takovou žádost podal za svého pobytu na území České republiky, bude k pořízení biometrických údajů vyzván ministerstvem vnitra. Po pořízení biometrických údajů a vyhotovení průkazu o povolení k pobytu bude cizinec vyzván ministerstvem vnitra k převzetí tohoto průkazu. Pokud si cizinec ve stanovené lhůtě nepřivezme průkaz o povolení k dlouhodobému pobytu, řízení bude zastaveno.

---

⁴² *Změny v oblasti vstupu a pobytu cizinců na území České republiky od roku 2011.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].
Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/zmeny-v-oblasti-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-cr-od-roku-2011.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3>

Z pohledu žadatele má povolení k dlouhodobému pobytu jisté výhody, které zvyšují jeho právní postavení, oproti dlouhodobému vízu. V případě splnění všech zákonných podmínek je na povolení k dlouhodobému pobytu právní nárok na rozdíl od dlouhodobého víza. O udělení dlouhodobého pobytu se rozhoduje ve správním řízení a tak má žadatel kromě povinností také všechna práva účastníka správního řízení. Může být udělen na dobu delší než jeden rok. Je možné změnit účel pobytu⁴³. Pokud hodlá cizinec pobývat na území České republiky na jiný účel pobytu, než na který mu byl pobyt povolen je povinen požádat o nové povolení, toto nelze udělit v případech uvedených v §33 odst. 1 nebo 3⁴⁴ až na výjimky uvedené v § 42 odst. 2 zákona 326/99 Sb.,⁴⁵ o pobytu cizinců na území České republiky. Kromě těchto výhod se na povolení k dlouhodobému pobytu vztahují téměř všechny povinnosti jako v řízení o vízech.

O prodloužení dlouhodobého pobytu je nutné žádat nejdříve 90 dnů a nejpozději 14 dnů před uplynutím konce doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Za podání žádosti se uznává, jak mohu potvrdit z praxe, i podání prostřednictvím pošty.

Ke změně účelu dosavadního pobytu je třeba doložit náležitosti vztahující se na nový účel pobytu. Pokud je změna účelu kladně vyřízena nemění se však doba platnosti dřívějšího povolení, ale zůstává původní, změní se jen účel na průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu. Jestliže je žádost o změnu účelu pobytu podána v zákonné lhůtě pro podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, tedy nejdříve 90 dnů a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti povolení a nový účel pobytu vyžaduje dobu platnosti delší než je uvedena ve stávajícím povolení, měl by žadatel současně s žádostí o změnu účelu dlouhodobého pobytu také požádat o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Jestliže tak žadatel neučiní nejpozději do 14 dnů před koncem doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, respektive do 3 pracovních dnů po zániku důvodů na vůli cizince nezávislých, pro které nemohl žádost podat nejpozději v této lhůtě, porušuje tak zákonem stanovenou povinnost a řízení o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bude zastaveno dle §169 odst. 8 písm. d)

---

⁴³ § 45, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

⁴⁴ § 33, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

⁴⁵ § 42, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

zákona o pobytu cizinců⁴⁶. Současně bude zastaveno řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za novým účelem, neboť taková žádost se stala zjevně bezpředmětnou s ohledem na skutečnost, že již nebude moci být rozhodnuto o změně účelu povolení k dlouhodobému pobytu, jehož platnost uplynula a nelze ji prodloužit.⁴⁷

▪ **Dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání⁴⁸**

K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání je cizinec povinen předložit:

- **cestovní doklad** – Za neplatný cestovní doklad je třeba považovat doklad, který obsahuje nesprávné údaje nebo neoprávněně provedené změny. Nesprávným údajem je i údaj o jménu a příjmení cizince, pokud došlo k jejich změně např. v souvislosti se svatbou.
- **doklad o zajištění ubytování**
- **2 fotografie**, nevyžadují se, pokud je při podání žádosti pořízen obrazový záznam cizince),
- **doklad potvrzující účel pobytu**, rozhodnutí o povolení k zaměstnání nebo rozhodnutí o prodloužení povolení k zaměstnání
- **doklad o cestovním zdravotním pojištění** sjednaném v rozsahu komplexní zdravotní péče, a na požádání doklad o zaplacení pojistného
- **souhlas rodiče, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo poručníka**, s pobytem na území ČR, tato povinnost k doložení této náležitosti se vztahuje na cizince až do dovršení věku 18 let
- na požádání správního orgánu žadatel dále předloží (neplatí při prodloužení) – doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů jako doklad k posouzení trestní zachovalosti vydaného státem, jehož je cizinec státním občanem, jakož i státy, v nichž cizinec pobýval v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, nebo čestné prohlášení v případě, že tento stát takový doklad

---

⁴⁶ § 169, zákona č. 326/99 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

⁴⁷ *Informace pro cizince: Často kladené otázky*. [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 3. 2. 2011].

Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/casto-kladene-otazky-971756.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>

⁴⁸ § 42, zák. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců za území České republiky

nevydává; doklad nelze vyžadovat od cizince mladšího 15 let. Lékařskou zprávu, že netrpí závažnou nemocí.⁴⁹

▪ **Dlouhodobý pobyt za účelem účasti v právnické osobě – statutární orgán obchodní společnosti či družstva⁵⁰**

K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem účasti v právnické osobě- statutárního orgánu, obchodní společnosti či družstva je cizinec povinen předložit:

- **cestovní doklad**, za neplatný cestovní doklad je třeba považovat doklad, který obsahuje nesprávné údaje nebo neoprávněně provedené změny. Nesprávným údajem je i údaj o jménu a příjmení cizince, pokud došlo k jejich změně např. v souvislosti se svatbou.
- **doklad o zajištění ubytování**
- **2 fotografie**, které se nevyžadují, pokud je při podání žádosti pořízen obrazový záznam cizince
- **doklad o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence**
- **doklad o zajištění prostředků k pobytu na území**
- **doklad potvrzující účel pobytu**, doklad o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence, vedených dle zákona upravujícího danou podnikatelskou činnost, například výpis se živnostenského rejstříku, jde-li o podnikání dle živnostenského zákona, výpis z obchodního rejstříku, jde-li o podnikání dle obchodního zákoníku, výpis ze seznamu osob s povolením k restaurování podle zákona o státní památkové péči,
- **potvrzení příslušného finančního úřadu o tom, že nemá vymahatelné nedoplatky, a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o tom, že nemá splatné nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, včetně penále.** Není-li cizinec daňovým subjektem nebo plátcem pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, předloží doklad vydaný finančním

---

⁴⁹ *Informace pro cizince: Často kladené otázky.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 3. 2. 2011].

Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/casto-kladene-otazky-971756.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>

⁵⁰ § 42, zák. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců za území České republiky

úřadem nebo okresní správou sociálního zabezpečení potvrzující tuto skutečnost,

- **potvrzení příslušného finančního úřadu o tom, že tato obchodní společnost nebo družstvo nemá vymahatelné nedoplatky, a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o tom, že tato obchodní společnost nebo družstvo nemá splatné nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále,** jde-li o cizince, který je statutárním orgánem obchodní společnosti anebo družstva nebo jeho členem, dále
- **doklad o cestovním zdravotním pojištění** sjednaném v rozsahu komplexní zdravotní péče, a na požádání doklad o zaplacení pojistného (pokud nejde o zákonem stanovené výjimky – např. jednatel s.r.o., na kterého se vztahuje zákon o veřejném zdravotním pojištění),
- **Na požádání správního orgánu** žadatel dále předloží platební výměr daně z příjmu a v případě prodloužení povolení k pobytu lékařskou zprávou, že netrpí závažnou nemocí.

▪ **Dlouhodobý pobyt za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná⁵¹**

K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je cizinec povinen předložit:

- **cestovní doklad**, za neplatný cestovní doklad je třeba považovat doklad, který obsahuje nesprávné údaje nebo neoprávně provedené změny. Nesprávným údajem je i údaj o jménu a příjmení cizince, pokud došlo k jejich změně např. v souvislosti se svatbou.
- **doklad o zajištění ubytování**
- **2 fotografie**, nevyžadují se, pokud je při podání žádosti pořízen obrazový záznam cizince,
- **doklad o zajištění prostředků k pobytu na území**

---

⁵¹ *Informace pro cizince: Často kladené otázky.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 3. 2. 2011].

Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/casto-kladene-otazky-971756.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>

- **doklad potvrzující účel pobytu**, doklad o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence, vedených dle zákona upravujícího danou podnikatelskou činnost, například výpis se živnostenského rejstříku, jde-li o podnikání dle živnostenského zákona, výpis z obchodního rejstříku, jde-li o podnikání dle obchodního zákoníku, výpis ze seznamu osob s povolením k restaurování podle zákona o státní památkové péči,
- **potvrzení příslušného finančního úřadu o tom, že nemá vymahatelné nedoplatky, a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o tom, že nemá splatné nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, včetně penále.** Není-li cizinec daňovým subjektem nebo plátcem pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, předloží doklad vydaný finančním úřadem nebo okresní správou sociálního zabezpečení potvrzující tuto skutečnost,
- **potvrzení příslušného finančního úřadu** o tom, že tato obchodní společnost nebo družstvo nemá vymahatelné nedoplatky, a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o tom, že tato obchodní společnost nebo družstvo nemá splatné nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále, jde-li o cizince, který je statutárním orgánem obchodní společnosti anebo družstva nebo jeho členem,
- **doklad o cestovním zdravotním pojištění** sjednaném v rozsahu komplexní zdravotní péče, a na požádání doklad o zaplacení pojistného, pokud nejde o zákonem stanovené výjimky, například jednatel s.r.o., na kterého se vztahuje zákon o veřejném zdravotním pojištění,
- **na požádání platební výměr daně z příjmu.**

8. DŮVODY PORUŠOVÁNÍ ZÁKONŮ

V této kapitole bych se rád věnoval porušování zákona o pobytu cizinců na území České republiky č. 326/99 Sb.

V České republice bylo podle údajů Českého statistického úřadu vycházejících z podkladů státních zastupitelství a soudů v roce 2009 stíháno 57 514 osob, z toho 2 250 cizinců (4%). Obžalováno bylo 49 459 osob, z nich 2 641 cizinců (5%), a pravomocně odsouzeno 73 787 osob, z toho 5 328 cizinců (7%).⁵²

Souhrnně jsou výsledky zaznamenány v tabulce č. 9 a na grafu č. 10.

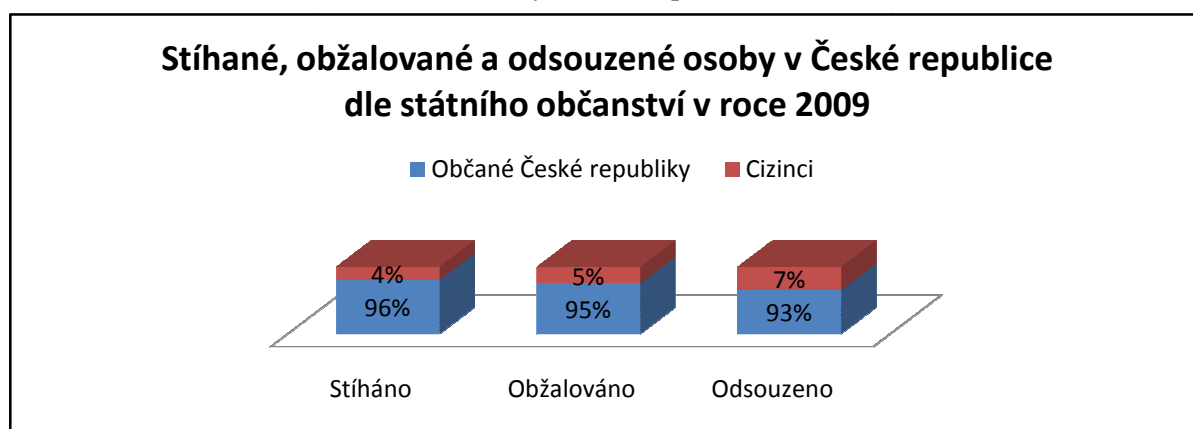
Tabulka 9 Stíhané, obžalované a odsouzené osoby v České republice dle státního občanství v roce 2009

STÁTNÍ OBČANSTVÍ	Stíháno	Obžalováno	Odsouzeno
Cizinci	2 250	2 641	5 328
Občané České republiky	54 469	46 818	68 459
CELKEM	57 514	49 459	73 787

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

Graf 11 Stíhané, obžalované a odsouzené osoby v České republice dle státního občanství v roce 2009.

Zdroj: Český statistický úřad, 2010

Poznámka: Vlastní zpracování autora

⁵² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. Strana 177.

Dle šetření Českého statistického úřadu páchají cizinci na našem území široké spektrum trestných činů, od neoprávněného podnikání, poškozování spotřebitele, padělání a pozměňování peněz neodvádění a krácení daní a poplatků, porušování práv k ochranné známce, porušování autorských práv, přijímání úplatků a podplácení, maření výkonu úředního rozhodnutí, nedovolené překročení státní hranice, řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění, nedovolenou výrobu a držení omamných a psychotropních látek a jedů, násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci, ohrožení pod vlivem návykové látky, zanedbání povinné výživy, ublížení na zdraví, loupeže, krádeže, podvody či poškozování cizí věci.⁵³

Z celkového počtu trestné činnosti cizinců zaujímá dle statistik⁵⁴ velkou část především porušování zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zejména pak neoprávněný pobyt na území České republiky. Důvodů k pobytu na území bez platného víza je celá řada. Nejčastěji cizinec neodcestoval po uplynutí doby platnosti víza nebo pobytu, anebo se mu nepodařilo z různých důvodů pobyt prodloužit a nadále se zde zdržuje do doby, než je zadržen policií nebo než se rozhodne sám odcestovat a na policii se dostaví osobně. V mnoha případech přicestoval na území České republiky jako turista a po příjezdu začal nelegálně pracovat. Turistické vízum ho však k takovému pobytu neopravňuje. Pro mnoho cizinců je však důležité se do České republiky vůbec dostat a turistické vízum je pro ně nejsnazší cesta. Sám jsem se setkal s takovými případy, kdy cizinec v ČR pobýval po příjezdu na turistické vízum i několik let a nelegálně zde pracoval. Cizinec je pak většinou z České republiky vyhoštěn, pokud správní orgán nerozhodne jinak. Pokud by však důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, udělí policie cizinci výjezdní příkaz. Ve výjezdním příkazu stanoví dobu vycestování z území a cizinec je povinen vycestovat. Problémy však nastávají, pokud má cizinec v České republice například dítě s občanem ČR, v takovém případě nelze cizince vyhostit.

---

⁵³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. Strana 179- 183.

⁵⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. Strana 180.

Někteří cizinci plánují, že budou v České republice pobývat nelegálně, a s tím již sem přichází. Ale mnozí cizinci se dostanou do pobytových problémů proti své vůli. Často je to proto, že zanedbají některou svou právní povinnost (např. požádat nejpozději 14 dní před vypršením povolení k pobytu o prodloužení tohoto povolení, povinnost mít zdravotní pojištění). Jindy problémy vznikají z toho, že cizinci porušují předpisy aktivně, byť zdánlivě zanedbatelným způsobem (pracují u zaměstnavatele anebo na místě, kde nemají pracovní povolení; pracovní povolení přitom není často obtížné získat). Důležité rovněž je, že cizinec musí mít cestovní doklad: pokud mu uplyne jeho platnost nebo jej ztratí, musí požádat svůj stát o doklad nový anebo požádat o cestovní doklad cizineckou policií. Zvláštním případem jsou pak problémy, kdy cizinci má vyřídit povolení k pobytu někdo jiný, například zaměstnavatel, či zprostředkovatel, který tak neučiní a cizinec se tak ocitne bez vlastního přímého zavinění v ilegalitě. Mnoha problémům by šlo přitom snadno zabránit, pokud se cizinec bude důsledně kontrolovat dodržování svých právních povinností a nebudou zbytečně riskovat.⁵⁵

Většina cizinců pobývajících v České republice využívá služeb zmocněných zástupců, kteří jim za úplatu vyřizují potřebné dokumenty k získání pobytu. Mnoho problémů jim přináší právě neznalost této složité legislativy a byrokratického aparátu, i když tendence jsou k zjednodušení celého systému. Z těchto důvodů se cizinci spolehnou na zmocněného zástupce, který jim obstarává veškeré podklady k vyřízení jejich pobytu. Tímto způsobem se často dostávají do rozporu s cizineckým zákonem, aniž by o tom věděli. Nedílnou součástí při vytváření moderní přistěhovalecké politiky je zřetel na transparentnost a jednoduchost systému. Vládní návrhy již obsahují některé kroky v případě pracovní migrace směrem ke spojení řízení o udělení povolení k práci, případně k podnikání s povolením k pobytu. Konečným cílem by měl být systém, který by vytěsnil různé většinou nelegální zprostředkovatele z procesu získávání povolení k pobytu a zaměstnávání zahraničních pracovníků.⁵⁶

---

⁵⁵ ČIŽINSKÝ, P. *Rady pro život v České republice*. [online], Praha: Doma v České republice [cit. 3. 2. 2011]. Dostupné z:

<http://www.domavcr.cz/rady-pro-zivot-v-ceske-republice/pobyt-v-cr/nelegalni-pobyt-v-ceske-republice>

⁵⁶ BARŠOVÁ, A., BARŠA, P. *Přistěhovalectví a liberální stát: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2009. S. 254.

Žádost o udělení víza, nebo pobytu se uděluje ve správním řízení. Podle cizineckého zákona je cizinec mimo povinností stanovených v jiných ustanoveních tohoto zákona dále povinen uvádět v řízení podle tohoto zákona pravdivě a úplně všechny požadované údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem.⁵⁷ Dokládání fiktivních dokumentů, jako jsou například doklad o ubytování, firma, která je založena jen za účelem získání pobytu, studium na školách, které jsou zřízeny za účelem poskytování „studia“, fiktivní manželství, prohlášení o otcovství, sdílení společné domácnosti atd., je časté a to vše jen za účelem získání pobytu. S tímto je spojený další důvod porušování pobytového režimu a to je zneužití víza k jiným účelům. Jak jsem již uvedl, důvody mohou být buď existenčního, nebo ekonomického charakteru. Neplnění účelu pobytu je častým jevem, který je špatně prokazatelný. Cizinci často porušují ustanovení uvedená v § 103 cizineckého zákona, z důvodu nedbalosti a nevědomosti. Některá jsou méně závažná a řeší se pouze udělením blokové pokuty, nebo domluvou.

8.1 Druhy neoprávněného pobytu:⁵⁸

Pobyt cizince na území České republiky je buď legální, nebo nikoliv, přičemž v rámci nelegality lze rozlišovat několik různých skupin:

- **Cizinec zůstane v České republice i po skončení doby platnosti povolení k pobytu.** Příčinou bývá příchod cizince do České republiky na krátkodobé vízum s předpokladem, že po jeho vypršení zde zůstane nelegálně, nebo příchod cizince do České republiky na krátkodobé vízum, který ztratil povolení k pobytu a přesto neodjel, či případy, kdy cizinec ani neví, že o povolení k pobytu přišel. Sankcí je pokuta až 5 000 Kč⁵⁹ a správní vyhoštění až na 3 roky⁶⁰.
- **Cizinec neuposlechne výjezdní příkaz a nevycestuje z ČR.** Jedná se o obdobnou situaci jako u předešlého bodu, ale právní prohřešek je závažnější, neboť cizinec neuposlechl výjezdní příkaz, tedy pokyn státu, aby vycestoval, přičemž některé

---

⁵⁷ §103, písm. c) zák. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁵⁸ ČIŽINSKÝ, P. *Rady pro život v České republice*. [online], Praha: Doma v České republice [cit. 3. 2. 2011]. Dostupné z:

<http://www.domavcr.cz/rady-pro-zivot-v-ceske-republice/pobyt-v-cr/nelegalni-pobyt-v-ceske-republice>

⁵⁹ §156, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶⁰ §119, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

státy počítají skutečnou ilegalitu až od chvíle neuposlechnutí příkazu vycestovat. Sankcí je pokuta až 5 000 Kč⁶¹ a správní vyhoštění až na 3 roky.⁶²

- **Cizinec přejde nelegálně hranice do ČR.** Jedná se o pobytovou nelegalitu již od počátku.

Sankcí je pokuta až 10 000 Kč⁶³, správní vyhoštění až na 5 let⁶⁴ cizineckého zákona a vyšší pravděpodobnost, že cizinec bude zavřen do tzv. detenčního zařízení pro cizince

- **Cizinec nevycestuje z ČR, ačkoli je mu uloženo správní vyhoštění.** Jedná se o případy, kdy není prováděna fyzická deportace cizince do jeho země a cizinec tedy musí vycestovat sám.

- Sankcí je pokuta až 5 000 Kč⁶⁵ a soudní trest za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí⁶⁶ s trestem vyhoštění až na 10 let, nebo trest odnětí svobody až na 6 měsíců, či správní vyhoštění až na 10 let⁶⁷ a vyšší pravděpodobnost, že cizinec bude zavřen do takzvaného detenčního zařízení pro cizince anebo do vazby, popřípadě pak do vyhošťovací vazby.

- **Cizinec nevycestuje z ČR, ačkoli je mu uložen trest vyhoštění soudem.** Sankcí je pokuta až 5 000 Kč⁶⁸, soudní trest za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí⁶⁹ s trestem vyhoštění až na 10 let, nebo trest odnětí svobody až na 6 měsíců, či správní vyhoštění až na 10 let⁷⁰ a vyšší pravděpodobnost, že cizinec bude zavřen do tzv. detenčního zařízení pro cizince anebo do vazby, popřípadě pak do vyhošťovací vazby.

Existuje i mnoho dalších druhů nelegální činnosti cizinců na našem území, například nelegalita zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti, kdy cizinec sice má povolení k pobytu, ale nemá například pracovní povolení. Trh práce na černo můžeme definovat jako všechny aktivity, které by mohly být započítány do hrubého domácího produktu a

---

⁶¹ §156, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶² §119, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶³ §156, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶⁴ §119, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶⁵ §156, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶⁶ §171, zákon. č. 140/61 Sb., Trestního zákona

⁶⁷ §119, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶⁸ §156, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

⁶⁹ §171, zákon. č. 140/61 Sb., Trestního zákona

⁷⁰ §119, zákon. č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky

nejsou nelegální (kriminální) svojí podstatou. Nelegálními se stávají až v celkovém kontextu, protože nejsou přihlášeny, neplynou z nich daně a platby na sociální pojištění, pracovníci nemají při těchto činnostech dostatečnou zákonnou ochranu apod.⁷¹

Já osobně se domnívám, že důvodem porušování zákonů je však ve většině případů snaha zůstat na území České republiky, nebo ekonomické důvody, jako nákup nemovitostí, nelegální podnikání atd.

9. MOŽNÉ SANKCE PŘI PORUŠOVÁNÍ ZÁKONŮ

Každý stát chrání nedotknutelnost svého území a veřejný pořádek před protiprávním jednáním cizinců, popřípadě chrání bezpečnost svého území i před hrozbou ze strany rizikových skupin cizinců. Za tímto účelem využívá institutu správního vyhoštění.⁷²

Správním vyhoštěním se dle § 118, odstavce 1 zákona č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky, rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie přitom stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území.⁷³

Správní vyhoštění je pro cizince nejzásadnější sankcí a zásahem do jeho práv na území České republiky co se týče bytového režimu. Dle § 156, cizineckého zákona mezi další sankce patří zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, což je významným zásahem do práv postihovaného cizince. Méně zásadním zásahem je pak ukončení pobytu cizince s přechodným pobytem, zrušení přechodného pobytu občana EU, ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana EU, zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, zrušení platnosti dlouhodobého víza (vízum nad 90 dnů) a

---

⁷¹ DRBOHLAV, D. *Nelegální ekonomické aktivity migrantů*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2008. S. 68- 69.

⁷³ § 118, zákon č. 326/99 Sb., zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

zrušení platnosti krátkodobého víza. Další porušení povinností stanovených cizineckým zákonem se postihuje buď udělením pokuty, nebo domluvou.⁷⁴

10. POZNATKY A JEJICH VYHODNOCENÍ

Během doby, kdy jsem pracoval na cizinecké policii na oddělení povolování pobytu, jsem se setkal s řadou problémů, které jsou spojeny s pobytem cizinců v České republice.

Jak jsem již uváděl v kapitole „možné sankce při porušování zákonů“, jedním z nejzávažnějších porušení pobytového režimu, je nelegální pobyt, a z něho vyplývající správní vyhoštění cizince. Cizinci, kterému je správní vyhoštění uděleno, je povinen vycestovat z území české republiky na základě vydaného výjezdního příkazu a v době v něm vyznačené. To ale nemusí být vždy pro cizince možné. Problémem je, že výjezdní příkaz je platný pouze na území České republiky a okolní státy ani státy schengenu ho neuznávají. Cizinec tudíž nemůže vycestovat, pokud nemá vízum do okolního státu. Jestliže si požádal o průjezdní vízum, okolního státu a nedostal ho, je nucen zůstat na území České republiky i přes zákaz pobytu. Možností je pouze opustit Českou republiku letecky a to přímo do domovského státu, nebo do státu, kde není vázán vízovou povinností. Z finančních důvodů však ve většině případů toto není možné, navíc i zbytečné, když lze vycestovat jinými dopravními prostředky. Cizinec se dostává do situace, kdy ač si je vědom svého nelegálního pobytu, nemůže situaci vyřešit. Dopouští se pak trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a zatěžuje se tím mnoho orgánů státní správy. Řešením by bylo rozšíření platnosti výjezdního příkazu na státy schengenu jako transitního víza.

Za zlepšení legislativy považuji úpravu cizineckého zákona v oblasti správního vyhoštění, která nově ukládá jeho platnost. Rozhodnutí o správním vyhoštění se dle novely cizineckého zákona vydává s platností pro celé území Evropské unie a zákaz vstupu je platný na území všech členských zemí. To se netýká občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků. Vzhledem k neexistující vnitřní hranici a volnému pohybu osob

---

⁷⁴ § 116, zákon č. 326/99 Sb., zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

v schengenském prostoru je tato změna jistě přínosem pro bezpečnost nejen České republiky.

Změna týkající se úhrady nákladů spojených se správním vyhoštěním cizince, který byl v České republice zaměstnán bez pracovního povolení, pokud je takové povolení vyžadováno, anebo pracoval bez platného oprávnění k pobytu, nově nařizuje uhradit tyto náklady tomu, kdo cizince zaměstnal. Tato změna by měla dle mého názoru vést k eliminaci ilegálního zaměstnávání cizinců, tím pádem pro cizince problematičtějšího výkonu práce „načerno“ a ve výsledku by tato změna mohla mít vliv na počet cizinců, kteří do České republiky přicestují na turistické vízum s cílem zde nelegálně pracovat a pobývat.

Dle mého názoru je propojení informačních systémů České republiky a Evropské unie respektive schengenskho prostoru v oblasti vízové problematiky nedostatečné. Z tohoto nedostatku vniká další problém jakým je například ověření vydání schengenského víza cizím státem. V případech kdy cizinec, který přicestoval do České republiky, ztratí nebo jiným způsobem přijde o svůj cestovní doklad, nelze ověřit, zda mu bylo vydáno schengenské vízum. Pokud nepřicestoval přímo do České republiky, kdy se tento příjezd (jedná v podstatě pouze o leteckou dopravu) zaznamenává do systému cizinecké policie, nelze získat potřebné informace o tom, kdy, kde a na jaké vízum vstoupil do schengenského prostoru. Ověření vydání schengenského víza je velmi problematické a zdoluhavé. Cizinecká policie k tomuto využívá buď přímo zastupitelské úřady země, která vízum vydala nebo kontaktuje státy skrze oddělení zahraničních styků. V praxi to však znamená zdržení několika hodin a mnohdy i dnů, což je v řadě případů bezpředmětné. Vytvořením, nebo napojením české republiky do jednotného systému obsahujícího informace ze všech států schengenského prostoru by se dle mého názoru problém vyřešil.

Problémem jsou, ale bohužel se to netýká pouze cizinecké policie, jazykové znalosti pracovníků státní správy. Obzvlášť na úseku práce s cizinci toto považují za důležité. Znalost minimálně jednoho světového jazyka by na základní úrovni by měla být samozřejmostí.

Z povinností cizince uvedených v zákoně o pobytu cizinců vyplývá, že cizinec je povinen do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území ohlásit na policii místo pobytu na území. Sám jsem však byl svědkem toho, že se cizinec během tří pracovních dnů na

cizineckou policii přes velké množství lidí nemohl dostat, respektive se nedostal na řadu, a tudíž se nezaregistroval k místu pobytu včas. Pak tedy záleží na benevolenci příslušného úředníka, zda situaci před cizineckou policií bere v potaz a uzná toto jako překážku na vůli cizince nezávislou. Jiným příkladem může být povinnost ubytovatele ohlásit místo pobytu cizince, který se spolehl, že toto za něj učiní. Mnohdy tak ubytovatel neučinil, anebo z obrovského množství údajů o ubytovaných cizincích, jež byly na cizineckou policii zasílány, ať už jednotlivými hotely, nebo jinými ubytovateli, nebylo ze strany cizinecké policie do příslušného systému nic zadáno. Myslím, že registrace cizinců, kteří pobývají v České republice jako turisté, je zbytečným zahlcováním údaji policie a pro turisty mnohdy představuje zbytečné problémy. Řada z těchto lidí, kteří přicestovali do Prahy na několik dní, pak stráví polovinu svého pobytu ve frontě u cizinecké policie a ve výsledku to nepřináší žádný, nebo jen minimální užitek pro Českou republiku. V systému CIS, který cizinecká policie používá, mají osoby s turistickým vízem pouze základní údaje.

11. ZÁVĚR

Bakalářská práce „Pobyt cizinců na území České republiky v právní úpravě a praxi ČR“ shrnuje pobyt cizinců v České republice a na území hlavního města Prahy. Práce popisuje pobyt cizinců z hlediska statistického, z hlediska právního a z pohledu praxe cizinecké policie.

Úvodní kapitoly sledují počty cizinců a vývoj migrace na území České republiky a v hlavním městě Praze. Dále jsou vyjmenovány nejčastější státní příslušnosti, a nejčastěji udělované druhy pobytu cizinců. Bakalářská práce popisuje, které orgány státní správy působí v oblasti pobytu cizinců na území České republiky po novele zákona č. 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky, respektive od 01. 01. 2011, co je náplní jejich práce a uvádí jejich rozdělení v hlavním městě Praze. Je zde uvedeno, jakou problematikou se jednotlivá pracoviště zabývají a ke kterému pracovišti je cizinec místně příslušný. Následně jsou popsány jednotlivé druhy víz a pobytů z hlediska jejich získání a plnění a jednotlivé náležitosti při podání žádosti o ně. Tato část také uvádí nejdůležitější změny v novele cizineckého zákona v rámci udělování pobytů a víz. V práci jsem se dále věnoval důvodům porušování zákona o pobytu cizinců a to hlavně z pohledu praxe cizinecké policie, kde jsem několik let pracoval na oddělení povolování pobytů. Závěrečná část jmenuje možné sankce při porušování pobytového režimu a uvádí nové znění správního vyhoštění dle novely cizineckého zákona.

Bakalářská práce vytváří obecný přehled v problematice pobytu cizinců v České republice a uvádí hlavní změny v novele cizineckého zákona. Domnívám se, že novela cizineckého zákona a následná reorganizace v oblasti povolování pobytů napomáhá ke zjednodušení řízení o pobytu a vede k efektivnějšímu řešení problémů spojených s pobytem cizinců v České republice. Reorganizací byla celá agenda povolování pobytů převedena na Ministerstvo vnitra – odbor azylové a migrační politiky. Cizinecká policie se tak může důkladněji věnovat provádění kontrol a spolupráci s jinými orgány státní správy jako jsou například celní správa, úřady práce a jiné. Tímto způsobem by cizinecká policie dle mého názoru měla odhalit více trestných činů a přestupků spojených s pobytem cizinců v České republice a působit preventivně proti negativním vlivům spojených s touto problematikou. Novela zákona 326/99 Sb., O pobytu cizinců na území České republiky také napomáhá k efektivnějšímu řešení pobytového režimu, například úpravou § 118 a §

119 týkajících se správního vyhoštění. Nově je možné vyhostit cizince a udělit mu zákaz vstupu na území členských států Evropské unie, což ve staré úpravě zákona možné nebylo. Tuto změnu považují za přínos nejen pro Českou republiku ale i pro Evropskou unii jako celek vzhledem ke zrušení vnitřních hranic v schengenském prostoru.

Dle sledovaných statistických údajů vývoje počtu cizinců je Česká republika bez pochyb cílovou zemí. Dle Českého statistického úřadu⁷⁵, který porovnával data z let 2005 až 2009, se za čtyři roky počet cizinců legálně žijících v ČR zvýšil o 63 procent, celkem je jich v populaci tedy 4,15 procenta. Zatím co k 1. červenci 2005 bylo v ČR evidováno 266 303 cizinců, o čtyři roky později jich bylo už 435 034. Aktuálně k 31. 5. 2010 Ředitelství služby cizinecké policie eviduje v České republice 426 749 cizinců, z toho 184 724 cizinců s trvalým pobytem a 242 025 cizinců s některým z typů dlouhodobých pobytů nad 90 dnů, z těchto údajů je viditelné, že počet cizinců mířících do České republiky má vzestupnou tendenci. Nárůst počtu cizinců je nejvíce patrný v hlavním městě Praze. Praha je také dle statistických údajů region s nejvyšším počtem cizinců v České republice. Co se týče národností cizinců v České republice, jsou nejvíce zastoupeny národnosti Ukrajina, Slovensko a Vietnam. Většinou přicházejí cizinci do České republiky za prací, což se také projevuje na věkovém průměru, ten se pohybuje okolo 35 let.

Nedostatky spatřuji ve špatném propojení informačních systémů České republiky a ostatních členských zemí Evropské unie v oblasti cizinecké a migrační problematiky a způsobech komunikace s jednotlivými členskými státy v schengenském prostoru. Dále v platnosti výjezdních příkazů České republiky ve státech schengenu.

---

⁷⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. s. 34.

12. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

12.1 Publikace

1. **BARŠOVÁ, A., BARŠA, P.** *Přistěhovalectví a liberální stát: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2009. 239 s. ISBN 978-80-250-1993-1.
2. **ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD.** *Cizinci v České republice: Foreigners in the Czech republic*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. 239 s. ISBN 978-80-250-2039-5.
3. **ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD.** *Numeri Pragenses: Statistická ročenka hlavního města Prahy 2010*. 1. vyd. Praha: Český statistický úřad, 2010. 263 s. ISBN 978-80-250-2045-6
4. **DRBOHLAV, D.** *Nelegální ekonomické aktivity migrantů*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2008. 310 s. ISBN 978-80-246-1552-3.
5. **ONDRUŠ, R., KEJVAL, J.** *Průvodce cizineckým řízením se vzory procesních postupů správních úřadů a účastníků řízení*. 1. vyd. Praha: Linde, 2005. 359 s. ISBN 80-7201-516-8.

12.2 Internetové zdroje

- *Cizinci*. [online],
Praha: Český statistický úřad hlavního města Praha [cit. 3. 2. 2011].
Dostupné z:
<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/cizinci-xa>
- **ČIŽINSKÝ, P.** *Nelegální pobyt v České republice*. [online],
Praha: Doma v České republice [cit. 20. 01. 2011].
Dostupné z:
<http://www.domavcr.cz/rady-pro-zivot-v-ceske-republice/pobyt-v-cr/nelegalni-pobyt-v-ceske-republice>
- *Informace pro cizince: Často kladené otázky*. [online],
Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 3. 2. 2011].
Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/casto-kladene-otazky-971756.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>
- *Každý dvacátý obyvatel Prahy pochází ze země bývalého SSSR*. [online],

Praha: Česká tisková kancelář [cit. 20. 01. 2011].

Dostupné z:

<http://www.novinky.cz/domaci/186806-kazdy-dvacaty-obyvatel-prahy-pochazi-ze-zemi-byvaleho-sssr.html>

- *Hlavní město Praha.* [online],
Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].
Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/hlavni-mesto-praha.aspx>
- *Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky.* [online]
Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].
Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/podminky-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-ceske-republiky-701621.aspx>
- *Počet cizinců v České republice.* [online],
Praha: Český statistický úřad [cit. 3. 2. 2011].
Dostupné z:
http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_pocet_cizincu
- *Statistiky počtů cizinců na území České republiky.* [online],
Praha: Policie České republiky [cit. 20. 12. 2010].
Dostupné z:
<http://www.policie.cz/clanek/statistiky-885151.aspx>
- *Změny v oblasti vstupu a pobytu cizinců na území České republiky od roku 2011.* [online], Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 28. 11. 2010].
Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/zmeny-v-oblasti-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-cr-od-roku-2011.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3>

12.3 Právní předpisy

- **Dohody o zjednodušení vydávání krátkodobých víz** mezi EU a Ruskem, mezi EU a Moldavskem, mezi EU a Ukrajinou, mezi EU a Bosnou a Hercegovinou, mezi EU a Albánií
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 265/2010**, kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006, pokud jde o pohyb osob s dlouhodobým vízem.

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008** o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS)
- **Nařízení Rady (ES) č. 539/2001** stanovující seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni ve znění pozdějších předpisů
- **Příručka k vízovému kodexu**, která obsahuje pokyny k praktickému uplatňování nařízení č. 810/2009, takzvaného vízového kodexu s cílem zajistit jeho jednotné uplatňování ze strany pracovníků členských států, kteří posuzují žádosti o víza, přijímají rozhodnutí o těchto žádostech a provádějí změny v udělených vízech.
- **Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 582/2008/ES** zavádějící zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých dokladů Bulharskem, Kypru a Rumunskem za rovnocenné jejich národním vízům za účelem průjezdu přes jejich území v souvislosti s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 895/2006/ES
- **Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 896/2006/ES** zavádějící zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých povolení k pobytu vydaných Švýcarskem a Lichtenštejnem členskými státy za účelem průjezdu přes jejich území
- **Sbírka zákonů č. 427/2010** Zákon ze dne 21. prosince 2010, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- **Schengenská prováděcí úmluva neboli** úmluva k provedení schengenské dohody mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové

republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích ze dne 14. června 1985

- **Schengenský hraniční kodex**, neboli nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob.
- **Směrnice Rady 2005/71/ES** o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES** o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států
- **Směrnice Rady 2003/86/ES** o právu na sloučení rodiny
- **Směrnice Rady 2004/114/ES** o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby
- **Směrnice Rady 2009/50/ES** o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci.
- **Vízový kodex**, neboli nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech obsahující komplexní pravidla pro vydávání jednotných krátkodobých víz, takzvaných schengenských víz, což jsou víza, které umožňují státním příslušníkům třetích zemí pobývat na území schengenských států po období až tří měsíců během půlroku od prvního vstupu.
- **Vyhláška č. 274/2004 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví seznam nemocí, které by mohly ohrozit veřejné zdraví, a seznam nemocí a postižení, které by mohly závažným způsobem ohrozit veřejný pořádek.
- **Vyhláška č. 368/99 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví náležitosti a počty fotografií podle zákona o pobytu cizinců.
- **Vyhláška č. 415/2006 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracovávání biometrických údajů obsažených v nosiči dat cestovního dokladu.

- **Vyhláška č.428/2010 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě uděleného letištního průjezdního víza.
- **Vyhláška č. 447/2005 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví výše nákladů na ubytování, stravování a přepravu po území České republiky cizince zajištěného za účelem správního vyhoštění.
- **Vyhláška č. 461/2008 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty
- **Vyhláška č. 462/2008 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o udělení víza, vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je cizinec občanem, popřípadě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt
- **Zákon č.100/1988 Sb.** Zákon o sociálním zabezpečení.
- **Zákon č.455/1991 Sb.** Zákon o živnostenském podnikání.
- **Zákon č.513/1991 Sb.** obchodní zákoník.
- **Zákon č.455/1991 Sb.** Zákon o živnostenském podnikání.
- **Zákon č.48/1997 Sb.** Zákon o zdravotním pojištění.
- **Zákon č. 326/1999 Sb.** Zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
- **Zákon č.513/1991 Sb.** Obchodní zákoník.
- **Zákon č.500/2004 Sb.** Zákon o správním řízení.
- **Zákon č.435/2004 Sb.** Zákon o zaměstnanosti.
- **Zákon č.262/2006 Sb.** Zákoník práce.

13. SEZNAMY

13.1 Seznam zkratek

- **atp.** a tak podobně
- **EU** Evropská unie
- **č.** číslo
- **OAMP** Odbor azylové a migrační politiky
- **tzv.** takzvaně

13.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v České republice k 31. 12. 2009

Tabulka 2 Přehled počtu cizinců v jednotlivých krajích České republiky k 31. 12. 2009

Tabulka 3 Přehled počtu cizinců dle věku v České republice k 31. 12. 2009

Tabulka 4 Přehled zaměstnanosti cizinců dle státního občanství v České republice k 31. 12. 2009

Tabulka 5 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Tabulka 6 Přehled počtu cizinců dle obvodů v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Tabulka 7 Přehled zaměstnanosti cizinců v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Tabulka 8 Vývoj počtu cizinců v hlavním městě České republiky v letech 2000 až 2010

Tabulka 9 Stíhané, obžalované a odsouzené osoby v České republice dle státního občanství v roce 2009

13.3 Seznam grafů

Graf 1 Přehled aktuálního počtu cizinců v České republice k 31. 05. 2010

Graf 2 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v České republice k 31. 12. 2009

Graf 3 Přehled počtu cizinců v jednotlivých krajích České republiky k 31. 12. 2009

Graf 4 Přehled počtu cizinců dle věku v České republice k 31. 12. 2009

Graf 5 Přehled zaměstnanosti cizinců dle státního občanství v České republice k 31. 12. 2009

Graf 6 Přehled cizinců evidovaných na úřadech práce dle státního občanství v České republice k 31. 12. 2009

Graf 7 Přehled cizinců s platným živnostenským oprávněním v České republice k 31. 12. 2009

Graf 8 Přehled počtu cizinců dle nejčastějších státních občanství v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Graf 9 Přehled počtu cizinců dle obvodů v hlavním městě Praha k 31. 12. 2009

Graf 10 Vývoj počtu cizinců v hlavním městě České republiky v letech 2000- 2010

Graf 11 Stíhané, obžalované a odsouzené osoby v České republice dle státního občanství v roce 2009.

13.4 Seznam příloh

- I.** Vízový štítek
- II.** Výjezdní příkaz
- III.** Povolení k pobytu pro občany třetích zemí

